

E-NOVICE ZSSS ZA DELAVSKE ZAUPNIKE ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU V LETU 2015:

=====

64/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Srečno in varno v letu 2016!

Datum: 21.12.2015

**Srečno in varno
v letu 2016
vam želimo
Katja, Lučka in
Vesna**

**iz Službe ZSSS za varnost
in zdravje pri delu!**

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

ZSSS, Dalmatinova 4, SI-1000 LJUBLJANA, Slovenija

E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

T: +386 1 43 41 245

F: +386 1 23 17 298

M: +386 51 306 202

www.zsss.si

=====

63/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Seznam vseh e-novic ZSSS za delavske zaupnike VZD v 2015

Datum: 21.12.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

*Leto 2015 se bliža koncu in to je priložnost, da tudi **Služba ZSSS za varnost in zdravje pri delu (VZD)** pregleda opravljeno delo v tem letu. V skladu z nalogami, ki so nam bile leta 2012 zaupane na 6. kongresu ZSSS, smo se trudili, da bi delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu nudili strokovno podporo. V letu 2015 se je tako okviru Sindikalne akademije ZSSS začelo 3-dnevno osnovno usposabljanje novoizvoljenih članov svetov delavcev in delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu in članov svetov delavcev. Poskrbeli smo za bogate informacije na spletni strani ZSSS. Delovala je E-mreža delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu, ki vam je omogočala, da nam postavite vprašanja, na katera smo poiskali odgovore državnih organov in strokovnjakov. V letu 2015 pa smo vam v njej poslali kar 63 E-novic ZSSS za delavske zaupnike za VZD, v katerih smo vas obveščali o novih predpisih, zanimivostih, dogodkih, usposabljanjih in posvetih o varnosti in zdravju pri delu ter promociji zdravja.*

Trudili smo se, da bi bili zanimivi in aktualni. Vsako leto pa obogatimo svoje delo z novimi projekti. Tudi v letu 2016 bo tako! Prav sedaj poteka naš projekt »Boljše poklicno zdravje delavcev z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu za učinkovito sodelovanje pri ocenjevanju tveganja«, ki bo zaključen v letu 2016 in vam bo zagotovil dodatno odlično usposabljanje za vašo vlogo v postopku ocenjevanja tveganja pri vašem delodajalcu.

Vabimo vas, da ostanete člani E-mreže ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu, saj boste v njej tudi v letu 2016 prejeli zanimive in aktualne informacije ter odgovore na vaša vprašanja! Opozorite na možnost, da se ji priključijo tudi druge delavske zaupnike VZD oziroma člane svetov delavcev, specialiste za varnost in zdravje pri delu! Obrazec za vstop v E-mrežo je na spodnji povezavi.

S klikom na naslednje povezave si oglejte:

- [varnost in zdravje pri delu na spletni strani ZSSS](#)
- [prijavni obrazec v mrežo delavskih zaupnikov za VZD](#)
- [seznam vseh E-novic ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu v letu 2015,](#)
- [razpis za 3-dnevno osnovno usposabljanje novoizvoljenih članov svetov delavcev in delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu in članov svetov delavcev](#)
- [projekt ZSSS »Boljše poklicno zdravje delavcev z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu za učinkovito sodelovanje pri ocenjevanju tveganja«, \(2015-2016\)](#)

Srečno in varno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS)

Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA

GSM: 051 306 202

E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

W: www.zsss.si

ZNAK DELAVSKEGA ZAUPNIKA ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

VPRAŠAJTE, KAR VAS ZANIMA IN POISKALI BOMO ODGOVOR!

=====

62/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Odločitev Evropskega sodišča v zvezi z endokrinimi motilci

Datum: 18.12.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani

Leto 2015 se bliža svojemu zaključku. V tem letu smo vas v e-novicah ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu večkrat seznanili, da Evropska komisija tudi na podlagi lobiranja industrije zamuja z določanjem zaščite delavcev in potrošnikov pred nevarnimi kemikalijami. Čas je, da vas seznanimo še, kako so se končale te zgodbe. V preteklem desetletju je npr. prišlo tudi v imenu »odstranjanja administrativnih ovir podjetništvu« do nekakšne blokade dograjevanja evropske zakonodaje na področju varnosti in zdravja pri delu, s katero pa se ne strinjajo države, ki odločno ščitijo zdravje svojih državljanov. Seznanili smo vas med drugim tudi, da nekatere države EU terjajo od Evropske komisije bolj odločno ukrepanje za zaščito zdravlja delavcev in potrošnikov (med njimi ni Slovenije). Tako smo vas 2. 3. 2015 v 5. E-novici ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu obvestili, da je Švedska maja 2014 sklenila tožiti Evropsko komisijo, ker ni sprejela kriterijev za definiranje endokrinih motilcev, zaradi česar ni možno izvajati dveh evropskih uredb o biocidih in produktih za zdravo rast rastlin. Evropska komisija bi morala te kriterije sprejeti skupaj s celovito strategijo o endokrinih motilcih najkasneje do konca leta 2013. Tega ni storila tudi zaradi aktivnega lobiranja različnih interesov kemične industrije – zlasti izdelovalcev pesticidov in plastike. Študija, ki jo je objavil Nordijski svet (povezuje Islandijo, Norveško, Švedsko, Finsko in Dansko), je novembra 2014 poudarila velikanske stroške zaradi neukrepanja proti endokrinim motilcem in ocenil, da je večji del stroškov zdravljenja reproduktivnih obolenj moških povezan s temi kemikalijami.

5. E-novica ZSSS: 26. februar 2015, **Endokrini motilci: [Svet Evropske unije](#) podpira tožbo Švedske proti [Evropski komisiji](#)**

Evropski svet je 29. 1. 2015 sklenil podpreti Švedsko pri njeni tožbi proti Evropski komisiji na Evropskem sodišču. Hkrati je 11 poslancev Evropskega parlamenta, močno zainteresiranih za vprašanja okolja in zdravja, poslalo ostro pismo komisarju za zdravje Vytenis Andriukaitisu s pozivom, da naj sprejme znanstveno podprte kriterije za reguliranje endokrinih motilcev. Govornik Sveta EU je poročal, da je šlo za odločitev, sprejeto z večino glasov, proti kateri ni glasovala nobena država, bilo pa je nekaj vzdržanih glasov. Gre za spor o kemikalijah, znanih pod imenom endokrini motilci, ki učinkujejo na nastajanje hormonov, in so povezani z vrsto bolezni pri izpostavljenih delavcih in splošni javnosti. Mednje sodi alarmantna pogostnost raka na dojkah in pri moških raka na prostati. Endokrini motilci imajo tudi večgeneracijske učinke – otroci izpostavljenih mater ali očetov lahko trpijo zaradi genetskih okvar, motenj rasti, slabega razvoja, otroškega raka ipd.

Švedska je maja 2014 prva sklenila tožiti Evropsko komisijo, ker ni sprejela kriterijev za definiranje endokrinih motilcev, zaradi česar ni možno izvajati dveh evropskih uredb o biocidih in produktih za zdravo rast rastlin. Evropska komisija bi morala te kriterije sprejeti skupaj s celovito strategijo o endokrinih motilcih najkasneje do konca leta 2013. Tega ni storila tudi zaradi aktivnega lobiranja različnih interesov kemične industrije – zlasti izdelovalcev pesticidov in plastike. Študija, ki jo je objavil Nordijski svet (povezuje Islandijo, Norveško, Švedsko, Finsko in Dansko), je novembra 2014 poudarila velikanske stroške zaradi neukrepanja proti endokrinim motilcem in ocenil, da je večji del stroškov zdravljenja moških reproduktivnih obolenj povezan s temi kemikalijami.

Odločitev Sveta ministrov ima visok simbolični pomen. Kaže, da se glede kemičnih tveganj lahko oblikujejo zaveznitva proti politiki Evropske komisije, ki se uklanja pritiskom industrije na račun javnega zdravja, varnosti in zdravja pri delu in varovanja življenjskega okolja. »Upajmo, da bo Svet Evrope pokazal enako odločnost, ko bo odločal o reviziji direktive o karcinogenih,« je dejal raziskovalec [Evropskega sindikalnega inštituta ETUI](#) Laurent Vogel.

Več o tem v angleščini na:

[*Endocrine disruptors: EU Council backs legal action against Commission*](#)

[*Our hormonal system under chemical attack, HesaMag 08, 2012 \(pdf - 236.29 Kb\)*](#)

[*The Cost of Inaction. A socioeconomic analysis of costs linked to effects of endocrine disrupting substances on male reproductive health, 2014 \(pdf - 3.98 Mb\)*](#)

Tokrat vas obveščamo, da je Švedska 16. 12. 2015 uspela s svojo tožbo na Evropskem sodišču (glej v slovenščini s klikom na [naslednjo povezavo](#)):

Tožba, vložena 4. julija 2014 – Švedska proti Komisiji

(Zadeva T-521/14)

Jezik postopka: švedščina

Stranki

Tožeča stranka: Kraljevina Švedska (zastopnika: A. Falk in K. Sparrman, zastopniki)

Tožena stranka: Evropska komisija

Predlogi

Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- ugotovi, da je Evropska komisija s tem, da ni sprejela delegiranih aktov, ki določajo znanstvena merila za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev, kršila člen 5(3) Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov;
- Komisiji naloži plačilo stroškov tožbe.

Tožbeni razlogi in bistvene trditve

Komisija mora v skladu s členom 5(3) uredbe o biocidih¹ najpozneje do 13. decembra 2013 sprejeti delegirane akte, ki določajo znanstvena merila za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev. Tožeča stranka trdi, da Komisija s tem, da ni sprejela takih delegiranih aktov, ni sprejela ukrepov, ki bi jih pravno morala sprejeti. Tožeča stranka je Komisijo pozvala k sprejetju delegiranih aktov iz člena 5(3) uredbe o biocidih, vendar v odgovoru Komisije po mnenju tožeče stranke ni bilo opredeljeno nobeno stališče glede tega poziva v smislu drugega odstavka člena 265 PDEU. Tožeča stranka trdi, da Komisija v času tožbe prav tako ni sprejela ukrepov za končanje domnevnega nedelovanja. Tožeča stranka meni, da ima Komisija na voljo podatke za določitev znanstvenih meril za odkrivanje lastnosti endokrinih motilcev in uporabo meril, ki se morajo v skladu z drugim in tretjim pododstavkom člena 5(3) uredbe o biocidih uporabljati, dokler Komisija ne sprejme delegiranih aktov o merilih za snovi, ki imajo lastnosti endokrinih motilcev.

Evropsko sodišče je odločilo, da je Evropska komisija kršila EU zakonodajo zaradi načina, kako je ravnala v zvezi z endokrinimi motilci. Sodišče je spoznalo, da Evropska komisija ni sprejela kriterijev za testiranje endokrinih motilcev v nasprotju z določenimi roki za zaščito zdravja. Odločitev sodišča je pomembna tudi zato, ker kot nesprejemljivo označuje zavlačevanje Evropske komisije, češ da je treba najprej opraviti analizo pričakovanih učinkov. Konfederalna sekretarka Evropske sindikalne konfederacije Esther Lynch je

v zvezi s tem izjavila: »Evropska konfederacija sindikatov pozdravlja odločitev Evropskega sodišča. Sodi, da se zavlačenje mora končati. Evropska komisija mora spoštovati zakonodajo EU in sprejeti kriterije za teste, temelječe na bistvenih nevarnostih kemikalij, ki so endokrini motilci. Te nevarne kemikalije je treba regulirati kot kemikalije, ki zbujejo veliko skrb, da se zaščitijo potrošniki in delavce.«

Endokrini motilci so kemikalije, ki motijo človekov hormonski sistem. Povzročajo raka prsi, prostate in ščitnice. Povezujejo se z motnjami sposobnosti učenja, hudimi motnjami zbranosti, problemi kognitivnega in možganskega razvoja ter drugimi zdravstvenimi težavami. Milijoni evropskih delavcev je prizadetih zaradi endokrinih motilcev v različnih dejavnostih, vključno s kmetijstvom, živilsko industrijo, industrijo plastike ter storitvami pri čiščenju in zdravstvu.

Povzeto po: <https://www.etuc.org/press/etuc-welcomes-edc-ruling#.VnLxWUrhCUk>

Srečno in varno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

61/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Publikacije EU-OSHA v slovenskem jeziku

Datum: 11.12.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Vabimo vas, da si preberete dve v slovenščino prevedeni publikaciji Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu. Prevod je opravil Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT).

Dostop s klikom na naslednji povezavi:

- [Izpostavljenost rakotvornim snovem in z delom povezan rak: pregled metod ocenjevanja,](#)
- [Predvidevanje novih in nastajajočih tveganj, povezanih z novimi tehnologijami, do leta 2020](#)

V nekaterih tujih jezikih pa je možen dostop do publikacije o orodjih za upravljanje z nanomateriali na delovnih mestih (za angleščino npr. kliknite na EN, za nemščino na DE itd):

- [“E-fact: Tools for management of nanomaterials in the workplace”](#) (na voljo v naslednjih jezikih [CS](#) | [DE](#) | [EN](#) | [ES](#) | [FR](#) | [IT](#) | [LV](#) | [NL](#) | [NO](#))

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

60/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Akcija Dan DeloDružina za 8-urni delavnik, 10. 12. 2015

Datum: 30.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vas obveščamo, da bo v četrtek, 10.12.2015, že drugič v Sloveniji potekala [akcija Dan DeloDružina](#) kot spodbuda podjetjem in njihovim zaposlenim, naj grejo pravočasno, torej po vseh oddelanih urah, domov.

Opozorite na akcijo svojega delodajalca in sodelavce!

Akcija je namenjena razpravi o povečanju učinkovitosti na delovnem mestu, ki izhaja iz dobre organizacije dela, [ne pa iz dolgih ur, ki jih preživimo v službi](#). Spodbudi naj razmislek o pomenu usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, razmislek o dolgih delovnikih, ki ne prinašajo želenih rezultatov v obliki večje produktivnosti, ter o organizacijskih kulturah, ki v središče postavljajo produktivno, spoštljivo sodelovanje z zaposlenimi, kajti le takšne organizacijske kulture lahko prinašajo večjo produktivnost, inovativnost, kreativnost in posledično večjo dodano vrednost pri poslovanju. To lahko dosežemo le s pripadnimi in zavzetimi zaposlenimi.

Kako lahko sodelujete? Iščejo podjetja – ambasadore, podpornike, ki bodo aktivno participirala na Dan DD – to pomeni, da bodo aktivno spodbujala zaposlene, da gredo v četrtek pravočasno domov, da svoj prosti čas preživijo tako, kot jim je najljubše; ter vodstva, ki bodo z zgledom sodelovala pri tem, in prispevala k boljšemu usklajevanju obeh sfer. Kako lahko vaše podjetje sodeluje, si oglejte [tukaj](#).

Seveda pa k sodelovanju posebej toplo vabijo posameznike, delovne time, ki bodo 10. decembra šli pravočasno domov. Nekaj nasvetov, kako se pripraviti, si oglejte [tukaj](#).

Več o akciji na <http://ekvilib.org/sl/dandelodruzina>

Akcijo Dan DeloDružina organizira [Inštitut Ekvilib](#), pri katerem sicer poteka certificiranje za [certifikat Družini prijazno podjetje](#).

=====
*Da se je v Sloveniji res razvila nekakšna »kultura predolghih delovnikov«, potrjuje tudi inšpekcija dela. Tako je glavna inšpektorica za delo Nataša Trček 15. 10. 2015 na [Javni tribuni o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji](#) v Cankarjevem domu v Ljubljani opozorila, da je kršenje predpisov na področju omejitve nadurnega dela najpogostejši prekršek, ki ga v letu 2015 obravnavajo inšpektorji za delo. Inšpektorji za delo letos odkrivajo primere, ko morajo zaposleni delati tudi po 12 ali celo 16 ur na dan! Delodajalci torej očitno zaposlene silijo delati nadure namesto, da bi za povečan obseg dela zaposlili nove delavce. **Pozovimo take delodajalce, naj spoštujejo omejitve trajanja delovnega časa!***

Utrujenost zaradi predolgega delovnika pa lahko povzroča nezgode pri delu ter otežuje usklajevanje delovnih in družinskih obveznosti, zato [Zakon o delovnih razmerjih](#) (ZDR-1, UL RS 21/2013) določa:

143. člen: Polni delovni čas je 40 ur na teden.

144. člen: Delovni dan z nadurami vred sme trajati največ deset ur.

144. člen: Nadur sme biti največ 20 ur na mesec in največ 170 ur na leto.

154. člen: 30-minutni odmor med delovnim časom.

155. člen: 12-urni počitek med dvema zaporednima delovnima dnevoma.

156. člen: 24-urni tedenski počitek v obdobju sedmih zaporednih dni.

159. člen: Letni dopust ne sme biti krajši od štirih tednov.

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

59/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Zdravje na delovnem mestu - Dan slovenske hrane - Tradicionalni slovenski zajtrk - 20. november 2015

Datum: 18.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Na posvetu delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu [ZSSS](#), ki je bil 17. 11. 2015 v Ljubljani, ste potrdili, da vaš delodajalec praviloma upošteva vaše predloge, kaj naj bo v delodajalčevem načrtu promocije zdravja na delovnem mestu. Zato vam posredujemo vabilo [Ministrstva za zdravje](#), da opozorite svojega delodajalca na projekt [Tradicionalni slovenski zajtrk](#), ki bo po celotni Sloveniji potekal v petek, 20. novembra. Tradicionalni slovenski zajtrk je osrednje dogajanje obeleževanja [Dneva slovenske hrane](#). Sodelujoča ministrstva pri tem projektu želijo tudi tokrat poudariti pomen rednega zajtrkovanja, zagotavljanja zdrave in kakovostne hrane iz lokalnega okolja, ohranjanje obdelane kmetijske krajine, varovanje okolja, čebel ter ohranjanje delovnih mest.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011): Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitve telesnega in duševnega zdravja delavcev. Delodajalec mora promocijo zdravja na delovnem mestu načrtovati ter zanjo zagotoviti potrebna sredstva, pa tudi način spremljanja njenega izvajanja.

Zajtrk je najpomembnejši dnevni obrok, navado zajtrkovanja pa je potrebno spodbuditi že dovolj zgodaj. Z namenom spodbujanje te zdrave navade, projekt v slovenskih šolah in vrtcih letos poteka že peto leto, zajtrk pa je sestavljen iz kruha (po možnosti črni, polnozrnat), mleka, masla, medu in jabolka. Skupno obedovanje ni namenjeno zgolj zajtrku, ampak širšemu pomenu zdrave prehrane, spodbujanju kratkih prehranskih verig, ki pomenijo bolj svežo in kakovostno hrano, zdravemu načinu življenja in

vsakodnevnemu gibanju. Prav tako sledi tudi ciljem [Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025](#), ki so jo poslanci sprejeli julija letos, s katero bomo izvajali ukrepe za izboljšanje prehranskih in gibalnih navad vseh prebivalcev Slovenije.

Seveda je zajtrk enako pomemben tudi za delavce na delovnem mestu, zato je ozaveščanje o njegovem pomenu za zdravje odlična tema za promocijo zdravja na delovnem mestu. Predlagajte delodajalcu, naj se pridruži projektu Tradicionalni slovenski zajtrk in Dnevu slovenske hrane 20. 11. 2015!

Več o projektu Tradicionalni slovenski zajtrk s klikom [na to povezavo](#)

Več o Dnevu slovenske hrane - vsak tretji petek v novembru s klikom [na to povezavo](#)

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

58/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Nezavezujoče praktične smernice za izvajanje Direktive 2013/35/EU - elektromagnetna sevanja

Datum: 16.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Evropska komisija nas je zaprosila, naj vas obvestimo o objavi **nezavezujočih praktičnih smernic** za izvajanje Direktive 2013/35/EU o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah v zvezi z izpostavljenostjo delavcev tveganjem, ki nastajajo zaradi fizikalnih dejavnikov (**elektromagnetnih sevanj** - 20. posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) in o razveljavitvi Direktive 2004/40/ES. Meni namreč, da so te smernice pomembne ne le za ministrstvo za delo in delodajalce (zlasti male in

srednje delodajalce) ampak tudi za delavce in za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu. Trenutno so na voljo zgolj v angleščini, vendar je Evropska komisija napovedala prevod v slovenščino do konca leta 2015. O objavi praktičnih smernic v slovenščini vas bomo obvestili, ko bodo objavljene.

Smernice so sestavljene iz dveh zvezkov in iz posebnega vodiča za male in srednje delodajalce. V zvezku I so nasveti za ocenjevanje tveganja in predstavljene opcije za zaščitne in preventivne ukrepe. V zvezku II pa je 12 primerov, ki lahko delodajalcu predstavijo različne pristope k ocenjevanju in izbiri ukrepov. Primeri so sicer prikazani za generična delovna mesta vendar na podlagi dejanskih primerov iz prakse. Smernice pa bodo malim in srednjim delodajalcem pomagale, da sami opravijo začetno ocenjevanje tveganj zaradi elektromagnetnih sevanj in se na tej podlagi odločijo, če morajo na podlagi te direktive dodatno ukrepati.

V skladu z direktivo 2013/35/EU je morala Evropska komisija te nezavezujoče praktične smernice pripraviti najkasneje do 1. 2. 2016. Ta rok bo torej spoštovan. Ker pa morajo direktivo 2013/35/EU države članice EU prenesti v nacionalno zakonodajo in jo začeti izvajati najkasneje do 1. 7. 2016, je slovensko Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti že ob njenem sprejetju leta 2013 sklenilo, da bo s pripravo potrebnega predpisa počakalo na objavo praktičnih smernic. To pomeni, da lahko pričakujemo ustrezni slovenski predpis v naslednjih mesecih.

Opozorite svojega delodajalca na neobvezujoče praktične smernice, ki prinašajo učinkovitejšo zaščito delavčevega zdravja pred škodljivimi posledicami elektromagnetnih sevanj!

Dostop do direktive 2013/35/EU v slovenščini s klikom na [naslednjo povezavo](#)

Dostop do obvezujočih smernic s klikom na [naslednjo povezavo](#)

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

57/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Razglašeni skupni dobitniki filmske nagrade ZDRAVO DELOVNO OKOLJE za leto 2015

Datum: 13.11.2015

=====

56/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Zadnji rok iz uredbe o kemikalijah (REACH) bo leta 2018 – poziv k ukrepanju!

Datum: 12.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

S klikom [na naslednjo povezavo](#) si odprite in preberite letak o zadnjem roku iz uredbe REACH, ki je namenjen prav vam in so ga za vas v slovenščino skupaj prevedle [Evropska konfederacija sindikatov](#)

(ETUC), [Evropska agencija za kemikalije \(ECHA\)](#) in [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu \(EU OSHA\)](#). Z letakom želijo ozaveščati o maju 2018 kot zadnjem roku za registracijo kemičnih snovi, proizvedenih ali uvoženih v EU. Podjetja morajo do tega roka zbrati vse razpoložljive informacije o lastnostih snovi in posodobiti varnostne liste. ETUC poziva delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu v podjetjih, ki uporabljajo kemikalije, da preverijo, ali bodo snovi, ki jih njihova podjetja uporabljajo, registrirana do maja 2018, in ali se ukrepi za obvladovanje tveganj izvajajo tako, da omogočajo varno uporabo kemikalij.

Opozorite na ta rok svojega delodajalca, saj boste morda s tem ohranili delovna mesta v vašem podjetju! Vaš delodajalec ne sme odlašati, če naj do maja 2018 konča vse postopke. Če vaše podjetje ne izpolnjuje zahtev iz uredbe REACH, ima to lahko velike posledice za vas, saj v tem primeru obstaja možnost, da kemikalij ne uporabljate varno. Nacionalni izvršilni organi lahko poleg tega zoper vašega delodajalca izrečejo ustrezne ukrepe z morebitnimi posledičnimi stroški, lahko pa celo **zaprejo vaše proizvodne linije**.

[Letak o zadnjem roku iz uredbe REACH, 2015](#)

[Več o Uredbi REACH na spletni strani ZSSS](#) (vključno z 849 strani dolgo uredbo REACH iz leta 2006 v slovenščini)

[Informacije agencije EU-OSHA o uredbi REACH](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

55/2015 Ne pozabite pravočasno izpolniti prijavnice na posvet ZSSS (17.11.2015) !

Datum: 11.11.2015

=====

54/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Kodeks ravnanja z nanomateriali, BAuA, 2015

Datum: 4.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tudi v številnih slovenskih podjetjih se delavci pri svojem delu srečujejo z nanomateriali. Gre za razmeroma nove snovi, za katere še ni dokončnih znanstvenih spoznanj o njihovi neškodljivosti oziroma škodljivosti. Ve pa se že, da so nekateri med njimi povsem nenevarni, drugi pa so smrtonosni. Na podlagi izkušenj z azbestom, katerega vlakna so npr. nano velikosti, je znano, da lahko resne zdravstvene posledice pokažejo šele po razmeroma dolgem časovnem zamiku. Zato stroka varnosti in zdravja pri delu po vsej EU že določa previdnostne ukrepe za delo z nano materiali. Vsaka tako na novo ustvarjena smernica za varno delo z nanomateriali je dragocena za vso Evropo. Tokrat vas seznanjamo z najnovejšo nemško smernico, **na katero lahko opozorite svojega delodajalca, če pri vašem delodajalcu uporabljate nanomateriale.**

Več o nanomaterialih v slovenščini s klikom [na spletno stran ECHA](#)

Nemški federalni inštitut za varnost in zdravje pri delu ([Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin \(BAuA\)](#)) je pred kratkim objavil kodeks ravnanja za varno ravnanje z nanomateriali v raziskovalnih inštitutih in pri malih in srednjih delodajalcih. Kodeks z naslovom "Varno ravnanje z nanomateriali in drugimi naprednimi materiali na delovnih mestih" (angleško 'Safe handling of nanomaterials and other advanced materials in workplaces') podpira ocenjevanje tveganja in upravljanje s tveganji pri delu z nanomateriali. V praksi določa štiri kriterije za ustrezno oceno tveganja. Ti kriteriji ocenijo fizikalno stanje nanomaterialov (prisotne v matriki v tekočem stanju ali v obliki prahu), topnost nanomateriala, morfologija nanomateriala, toksičnost snovi nano obsega. Na podlagi teh kriterijev je mogoče oblikovati ravni varnostne strategije za vsako od skupin nanomaterialov. Varnostna strategija temelji na previdnostnem pristopu in uporablja prioritetni seznam načela STOP: nadomestitev, tehnični ukrepi, organizacijski ukrepi in osebna varovalna oprema (angleško **S**ubstitution, **T**echnical measures, **O**rganisational measures and **P**ersonal protection measures).

Dostop do kodeksa ravnanja BAuA v angleščini s klikom [na to povezavo](#).

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

53/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Spremljajte v živo zaključno konferenco evropske kampanje 2014-2015 »Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta«

Datum: 3.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da se bo dvoletna evropska kampanja na področju varnosti in zdravja pri delu 2014-2015 »[Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta](#)« končala z zaključno konferenco na vrhu v Konferenčnem centru Euskalduna v španskem Bilbau. Konferenca, v organizaciji [Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu](#) (EU OSHA), bo potekala 3. 11. 2015 od 14:00 do 18:00 in 5. 11. 2015 od 9:00 do 12:30 (GMT +1).

Združila bo evropske vodilne strokovnjake in politike v razpravi o rezultatih dvoletne kampanje ter v izmenjavi dobrih praks in raziskovanih bodočih strategij za obvladovanje stresa in psihosocialnih obremenitev v evropskih podjetjih. Vse to bo potekalo na plenarnem zasedanju in vzporednih zasedanjih in razpravah. Slednje bodo namenjene dobrim praksam za obvladovanje stresa pri delu, strategijam in programom na tem področju ter inovativnim načinom komuniciranja o varnosti in zdravju pri delu.

Ne nazadnje bo konferenca na vrhu priložnost za pomembne evropske politike iz Evropskega parlamenta in Evropske komisije, da nas seznanijo z njihovimi načrti za prihodnost varnosti in zdravja pri delu v Evropi.

Konferenco, ki se bo kmalu začela, lahko v angleščini spremljate v živo s klikom na to povezavo [live web stream](#).

Več o konferenci si boste lahko tudi ogledali na YouTube s klikom na [to povezavo](#).

Lep pozdrav!

Lučka Böhmer, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

52/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: »Promocija zdravja na delovnem mestu – učinkovita orodja in dobre prakse«, 26. in 27. november 2015, Laško

Datum: 3.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

[Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije \(ZZZS\)](#) vas vabi na brezplačen strokovni posvet z naslovom »Promocija zdravja na delovnem mestu – učinkovita orodja in dobre prakse«, ki bo v četrtek, 26. in v petek, 27. novembra 2015 v [Thermani](#), Laško. Posvet organizira ZZZS v sodelovanju z [Ministrstvom za zdravje](#), [Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti](#) ter [Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje](#) strokovni posvet.

Namenjen je predstavitvi učinkovitih orodij in dobrih praks ter opredelitvi sistemskih izzivov pri zagotavljanju zdravih in varnih delovnih okolij. Posvet je namenjen delovnim organizacijam v gospodarstvu in javnemu sektorju, zbornicam in združenjem delodajalcev, zvezam ali konfederacijam sindikatov ter strokovnjakom in ustanovam s področja varnosti in zdravja pri delu, medicine dela ter obveznih socialnih zavarovanj. Podrobnosti s klikom na [naslednjo povezavo](#) najdete na programu posveta.

Predhodna prijava je obvezna. Število mest je omejeno. Udeležba na posvetu je brezplačna. Prijavnico izpolnite najkasneje do petka, 20. novembra 2015 s klikom na naslov <http://www.zzgs.si/posvet>

S klikom na [naslednjo povezavo](#) pa bo mogoče strokovni posvet neposredno spremljati tudi "v živo" na spletnem portalu Zrno zdravja.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

51/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Podelitev nagrad in priznanj Avgusta Kuharja za izjemne dosežke stroke varnosti in zdravja pri delu v letu 2015

Datum: 2.11.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

[Zveza svobodnih sindikatov Slovenije \(ZSSS\)](#) podpira podeljevanje nagrad in priznanj Avgusta Kuharja v skladu s programskim dokumentom, sprejetim decembra 2012 na 6. kongresu ZSSS: "Z namenom promocije dobre prakse bomo podpirali podeljevanje nagrad in priznanj Avgusta Kuharja za izjemne dosežke stroke tehniške varnosti in medicine dela." Priporočamo torej branje o letos nagrajenemu izjemnemu dosežku (glej povezavo spodaj), saj gre za primer sodobnega slovenskega podjetja, ki si je vodilni položaj na svetovnem trgu izborilo z vrednotami, kakršne so spoštovanje in sodelovanje ter spodbujanje ustvarjalnosti in ambicioznosti zaposlenih ter tudi z vlaganjem v varnost in zdravje pri delu! Opozorite svojega delodajalca, da tovrstno vlaganje v zaposlene izboljšuje poslovni uspeh in konkurenčnost!

Priznanja in nagrade Avgusta Kuharja za izjemne dosežke v stroke varnosti in zdravja pri delu za leto 2015 so bile izročene v četrtek, 22. oktobra 2015 v Novi Gorici. Imenujejo se po Avgustu Kuharju, starosti slovenskih varnostnih inženirjev (1906-1964). Njihov namen je promocija in razširjanje dobre prakse stroke varnosti in zdravja pri delu. Podelitev je bila ob zaključku prvega dne dvodnevne simpozija »Varno in zdravo delo«, ki ga je 22. in 23. oktobra 2015 v Hotelu Perla v Novi Gorici organizirala [Zveza društev varnostnih inženirjev Slovenije \(ZDVIS\)](#) v sodelovanju z [Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti](#), [Katedro za poklicno, procesno in požarno varnost](#) Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, [Zbornico varnosti in zdravja pri delu](#) in izvajalci strokovnih nalog varnosti in zdravja pri delu. Nagrade in priznanja so izročali Nikolaj Petrišič, vodja Sektorja za varnost in zdravje pri delu na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, mag. Miro Škufca, predsednik uprave Fundacije Avgusta Kuharja, Stanko Ožbot, predsednik Zveze društev varnostnih inženirjev Slovenije in Janez Fabijan, predsednik Zbornice varnosti in zdravja pri delu.

Dobitniki nagrad in priznanj Avgusta Kuharja v letu 2015 po podelitvi

Kandidate za nagrade in priznanja so na podlagi razpisa Fundacije Avgusta Kuharja predlagala društva varnostnih inženirjev. Kandidata za nagrado za najboljše diplomsko delo pa je predlagal profesorski zbor Katedre za poklicno, procesno in požarno varnost Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Poročila o delu kandidatov za nagradi za izjemni dosežek in življenjsko delo je pripravila strokovna komisija fundacije. Na podlagi kandidatur in poročil strokovne komisije pa je dobitnike dokončno določila uprava fundacije.

Podeljene so bile:

I. Denarna nagrada Avgusta Kuharja za izjemni dosežek v stroki varnosti in zdravja pri delu št. 20: Jože Prezl za sistem varnosti in zdravja pri delu v Domelu Holdingu, d. d., Železniki.

II: Denarna nagrada Avgusta Kuharja za življenjsko delo št. 12 v stroki varnosti in zdravja pri delu: mag. Nikola Vlahović.

III. Denarna nagrada Avgusta Kuharja št. 16 za najboljše diplomsko delo v šolskem letu 2014/2015 na predlog profesorskega zbora Katedre za poklicno, procesno in požarno varnost Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani: Katja Strnad, diplomirana inženirka tehniške varnosti (UN), za diplomsko delo z naslovom Vpliv odpadne električne in elektronske opreme na okolje in zdravje ljudi.

IV. Priznanja Avgusta Kuharja za izjemno strokovno delo na področju stroke varnosti in zdravja pri delu v društvih in sekcijah varnostnih inženirjev pod zaporednimi števkami od 145 do 152:

1. Martina Bončina, Društvo varnostnih inženirjev Gorenjske,
2. Bojan Bucaj, Društvo varnostnih inženirjev Koper,
3. Andrej Jerše, Društvo varnostnih inženirjev Ljubljana,
4. Boštjan Brilej, Društvo varnostnih inženirjev Velenje,
5. Marjan Krašna, Društvo varnostnih inženirjev Severnoprimske regije,
6. Janez Nunčič, Društvo varnostnih inženirjev Celje,
7. Simo Vrlinič, Medobčinsko društvo varnostnih inženirjev Novo mesto,
8. Ivan Drevenšek, Društvo strokovnih delavcev za varnost in zdravje pri delu Ptuj.

Utemeljitev nagrad in priznanj Avgusta Kuharja si lahko preberete s klikom na [naslednjo povezavo](#).

Posnetek s podelitve si lahko ogledate s klikom na [naslednjo povezavo](#).

Več na spletni strani [Fundacije Avgusta Kuharja](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhmler, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

50/2015 Brezplačen seminar »Kako ravnati v primeru zlorab alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu?« (Ljubljana, 18. november 2015)

Datum: 29.10.2015

=====

49/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Publikaciji EU-OSHA, prevedeni v slovenski jezik

Datum: 29.10.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

[Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu \(EU-OSHA\)](#) nas je obvestila, da je zagotovila prevod naslednjih dveh publikacij v slovenski jezik:

- Povzetek – Prednostne naloge za raziskavo varnosti in zdravja pri delu v Evropi: 2013–2020

<https://osha.europa.eu/sl/tools-and-publications/publications/reports/summary-priorities-for-osh-research-in-eu-for-2013-20/view> (za slovenščino kliknite v izbirnem meniju na SL)

- Povzetek - Sedanja in nastajajoča vprašanja varnosti in zdravja pri delu v sektorju zdravstvenega varstva, vključno z oskrbo na domu in skupnostno oskrbo

<https://osha.europa.eu/sl/tools-and-publications/publications/reports/executive-summary-current-and-emerging-occupational-safety-and-health-osh-issues-in-the-healthcare-sector-including-home-and-community-care>

Prevod je EU OSHA zagotovila preko Prevajalskega centra za organe Evropske unije (CdT).

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

48/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Osem strokovnih člankov o novih izzivih na področju varnosti in zdravja pri delu

Datum: 28.10.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V okviru Evropskega tedna varnosti in zdravja pri delu 2015 je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na spletnem portalu objavilo osem strokovnih člankov o novih izzivih na področju varnosti in zdravja pri delu.

Vabimo vas, da si jih preberete s klikom na naslednje povezave:

- Doc. dr. Toni Pustovrh:

(Zlo)raba farmakoloških učinkovin za krepitev kognitivnih sposobnosti

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/Pustovrh-01-Krepitev_kognicije.pdf

- Doc. dr. Toni Pustovrh:

(Zlo)raba farmakoloških učinkovin za krepitev kognicije na delovnem mestu

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/Pustovrh-02-Krepitev_kognicije_in_podjetja.pdf

- Doc. dr. Toni Pustovrh:

Vplivi novih tehnologij na spreminjanje delovnega okolja in zaposlenih

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/Pustovrh-03-Spreminjanje_delovnega_okolja.pdf

- Mag. Dušan Nolimal, dr. med. in specialist socialne medicine:

Razsežnost problema depresije na delovnem mestu

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/NOLIMAL_2_Razseznost_depresije_na_DM.pdf

- Mag. Dušan Nolimal, dr. med. in specialist socialne medicine:

Prepoznavanje depresij na delovnem mestu: znaki in dejavniki tveganja

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/NOLIMAL_3_Prepoznavanje_depresije.pdf

- Mag. Dušan Nolimal, dr. med. in specialist socialne medicine:

Posttravmatska stresna motnja po trpinčenju na delovnem mestu

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/NOLIMAL_4_Trpinčenje_in_PTSM.pdf

- Mag. Dušan Nolimal, dr. med. in specialist socialne medicine:

Psihopatija na delovnem mestu: uničevalni vpliv na varnost, zdravje in dostojanstvo zaposlenih

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/NOLIMAL_5_Psihopatija_na_DM.pdf

- Mag. Dušan Nolimal, dr. med. in specialist socialne medicine:

Pravično zaposlovanje, dostojno delo in zdravje

http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/NOLIMAL_1_Dostojno_delo.pdf

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

47/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Vabilo, program in prijavnica na posvet ZSSS (17.11.2015)

Datum: 27.10.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V prilonki vam pošiljamo vabilo, program in prijavnico za posvet ZSSS o vlogi delavskega zaupnika pri promociji zdravja na delovnem mestu, ki bo v torek, 17. 11. 2015 od 8.00 do 14.00 v sejni sobi Državnega sveta, Šubičeva 4 v Ljubljani.

Sam posvet se bo sicer začel šele ob 9.00, vendar smo se zaradi lani izraženega interesa dogovorili za voden ogled stavbe Državnega zbora RS, kjer bo posvet. Pridite zato pravočasno in ne pozabite na osebni dokument, brez katerega vas varnostna služba ne spusti v varovano stavbo Državnega zbora RS! Poleg zanimivih predavanj in predavateljev (glej program) pa bo nekaj časa v skladu s temo posveta namenjeno tudi praktičnemu prikazu, kako se uporablja defibrilator, ki v primeru zastoja srca rešuje življenje.

Udeležba je za delavske zaupnike brezplačna. Program in prijavnica sta v prilonki. Pogoji za udeležbo je najkasneje do 13. novembra 2015 izpolnjena prijavnica. Je pa tudi pogoj za vstop v stavbo Državnega zbora. Vse, ki ste večji uporabniki interneta, vabimo, da jo izpolnite na tej povezavi: **[KLIKNITE TUKAJ](#)**. Izpolnitev prijavnice v tej obliki bo za vas najbolj enostavna in najhitrejša. Ostali pa izpolnite prijavnico v prilonki in jo pošljite na e-naslov vesna.djokic@sindikat-zsss.si ali po navadni pošti (na naslov ZSSS, Posvet ZSSS 17. 11. 2015, Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA).

POMEMBNA OBVESTILA:

PРАВNA PODLAGA ZA OBVEZNOST DELODAJALCA, DA KRIJE POTNE STROŠKE SVETOV DELAVCEV IN DELAVSKIH ZAUPNIKOV:

Delodajalec jih mora kriti v skladu s 1. odstavkom 47. člena in 5. odstavkom 48. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/2011) ter 63. in 65. členom Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/1993 in 56/2001).

KRITJE STROŠKOV ZA SINDIKALNE ZAUPNIKE, KI NISO ČLANI SVETA DELAVCEV OZIROMA DELAVSKI ZAUPNIKI:

Krije jih sindikat na ravni delodajalca s sredstvi za usposabljanje.

PARKIRANJE:

Na Trgu republike nasproti stavbe Državnega zbora ni več možno parkirati. Parkirate pa lahko v neposredni bližini v vsaj dveh parkirnih hišah :

- Garažna hiša Kongresni trg (200 m oddaljena. Uvoz in izvoz v garažno hišo je urejen iz Slovenske ceste in Šubičeve ceste, pod parkom Zvezda. Za 5 ur parkiranja je cena 8,40 €.
- Garažna hiša pod Trgom republike (uvoz iz Šubičeve ulice iz smeri Prešernova cesta). Za 5 ur parkiranja je cena 10 €.
- Parkiranje je seveda najdražje v središču Ljubljane. Na javnih parkiriščih zunaj središča, npr. v 1 km oddaljenem parku Tivoli, parkiranje za prvi dve uri stane le 0,6 evra. Cenovno ugodni sta še parkirišči park&ride na Dolgem mostu in v Stožicah, kjer parkiranje za ves dan stane 1,2 oziroma 2,4 evra (od tam lahko do središča mesta pridete z mestnim avtobusom, ki ga plačate s kartico Urbana ali s prenosnim telefonom).

Vljudno vabljeni!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====
46/2015 E- novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Evropski teden varnosti in zdravja pri delu, 19. 10. 2015 - 23. 10. 2015

Datum: 19.10.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Po vsej Evropski uniji in tudi v številnih državah v njeni soseščini bo od 19. 10. 2015 do 23. 10. 2015 potekal Evropski teden varnosti in zdravja pri delu. Tretji oktobrski teden je namreč v EU že tradicionalno namenjen stroki varnosti in zdravja pri delu. V tem tednu se zato po vsej EU zvrstijo številni dogodki, ki zlasti opozarjajo na sporočila dvoletnih evropskih kampanj, ki jih od leta 2000 dalje organizira [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu](#) pod stalnim naslovom »[Zdravo delovno okolje](#)«.

V letih 2014 in 2015 ta evropska kampanja poteka pod naslovom »[Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta!](#)«. Glavno sporočilo kampanje je, da je psihosocialna tveganja mogoče ocenjevati in obvladovati enako sistematično kot „tradicionalna“ tveganja na delovnem mestu. Na spletni strani kampanje najdete med drugim v slovenščini priročnik Inštituta za javno zdravje »[Ko te stresa stres](#)« in praktični [e-vodnik o obvladovanju psihosocialnih tveganj](#) ipd.

Kampanja za zdravo delovno okolje 2014–2015 pa ima tri ključne cilje:

1. ozaveščati o problematiki stresa in psihosocialnih tveganj na delovnem mestu ter izboljšati razumevanje te problematike;
2. zagotoviti smernice, podporo in praktična orodja za obvladovanje tveganj;
3. poudarjati koristi obvladovanja psihosocialnih tveganj za delavce in podjetja.

Več o tej kampanji in slovenskih publikacijah in aktivnostih najdete tudi na [Portal](#)u varnosti in zdravja pri delu slovenskega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Tokrat pa vam želimo posebej predstaviti skupno poročilo o psihosocialnih tveganjih pri delu, ki sta ga pripravili [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu](#) (EU-OSHA) in [Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer](#) (EUROFOUND). Izhaja iz medsebojnega dela obeh agencij, kar se kaže v njihovih različnih vlogah. V poročilu so ob priznavanju zapletene povezave med zdravjem in delom predstavljene primerjalne informacije o razširjenosti psihosocialnih tveganj med delavci ter proučene povezave med temi tveganji ter zdravjem in dobrim počutjem. V njem je obravnavan tudi obseg ukrepanja podjetij za odpravo psihosocialnih tveganj in opisani so ukrepi, ki jih je mogoče sprejeti v podjetjih. Vključuje pa tudi pregled politik v šestih državah članicah. V slovenščini je na dveh straneh pripravljen povzetek tega skupnega poročila dveh evropskih agencij. Kogar zanima celotno poročilo, pa ga lahko na svetovnem spletu najde v angleščini.

[Povzetek: Psihosocialna tveganja v Evropi: razširjenost in strategije za preprečevanje](#), v slovenščini

Ne pozabimo: Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) v 24. členu delodajalcu nalaga obveznost, da sprejme ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja (tj. stresa) na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev. Če tega ne stori, mu grozi globa od 2000 do 40.000 evrov. Zato naj ga delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu opozori na dobro prakso, ki jo lahko najde na spletni strani te evropske kampanje! Ne nazadnje pa lahko svojega delodajalca opozorite, da lahko oceni tveganje prekomernega stresa med zaposlenimi preveri s pomočjo brezplačnega [slovenskega orodja OPSA](#), ki mu

pomaga tudi določiti najustreznejše preventivne ukrepe za njegovo obvladovanje. Razvito je bilo s sodelovanjem ZSSS.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

44/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Varovanje zdravja pri delu mladih in nosečnic

Datum: 19.10.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vas opozarjamo na dva nova pravilnika s področja varnosti in zdravja pri delu, ki določata posebno varstvo za dve posebej ranljivi skupini zaposlenih in ki že veljata. V Uradnem listu Republike Slovenije št. 62/2015 sta bila namreč objavljena dva pravilnika, ki sta v skladu z 225. členom Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1, UL RS 21/2013) nadomestila prejšnja pravilnika:

1. [Pravilnik o varovanju zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb](#), UL RS 62/2015
2. [Pravilnik o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ki so pred kratkim rodile ter doječih delavk](#), UL RS 62/2015

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

43/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Ni potrebe za popolno prenovu sklopa EU direktiv VZD in nižanje že dosežene ravni varnosti in zdravja pri delu

Datum: 16.10.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Znano je, da morajo vse države članice Evropske unije uskladiti svoje nacionalne predpise s 24 direktivami EU na področju varnosti in zdravja pri delu (glej, kako so npr. [slovenski predpisi usklajeni z evropskimi direktivami](#)). To med drugim preprečuje nelojalno konkurenco na skupnem evropskem trgu, saj zagotavlja delavcem enako minimalno raven varnosti in zdravja pri delu, delodajalcem v vseh državah članicah pa primerljive stroške za ukrepe varnosti in zdravja pri delu. V preteklih letih pa so vplivni poslovni lobiji začeli terjati, da se zmanjša administrativno breme, ki ga baje za evropska podjetja prinaša sklop teh 24 direktiv. V okviru evropskega programa [REFIT](#) se je nato začel postopek za ovrednotenje tega sklopa direktiv. Evropska konfederacija sindikatov je večkrat [izrazila skrb](#), da lahko pride do znižanja

že dosežene ravni varnosti in zdravja pri delu in do črtanja delavskih pravic v direktivah EU, kar se bi zelo hitro odrazilo tudi na nižanju ravni v vseh državah članicah in torej tudi v Sloveniji.

Tokrat pa vam lahko sporočamo boljšo novico! [Svetovalnemu odboru Evropske komisije za varnost in zdravje pri delu](#) s sedežem v Luksemburgu je bilo namreč 24. septembra 2015 predstavljeno končno poročilo neodvisnih strokovnih institucij o rezultatih s strani Komisije naročenega vrednotenja dejanskega izvajanja tega sklopa direktiv v vseh 28 državah članicah. Vrednotenje je potekalo tudi v Sloveniji. Na podlagi tega poročila smo predstavniki delavcev, delodajalcev in vlad iz 28 držav EU v sestavi Svetovalnega odbora [soglasno sprejeli mnenje](#), ki smo ga naslovili na Evropsko komisijo, da »*bi bilo sicer treba nekatera zastarela določila direktiv res posodobiti v skladu s tehnološkim razvojem, a da ni nobene potrebe po popolni prenovi sklopa 24 direktiv na področju varnosti in zdravja pri delu. Potrebno je ohraniti sedanje ogrodje zakonodaje z okvirno direktivo in posameznimi direktivami*«.

To mnenje je podprl tudi [13. kongres](#) Evropske konfederacije sindikatov (ETUC), ki je od 29. 9. do 2. 10. 2015 potekal v Parizu. Na kongresu se je zbralo več kot 600 delegatov iz 90 nacionalnih sindikalnih zvez in konfederacij iz 39 evropskih držav, 10 evropskih sindikalnih federacij in gostov iz vsega sveta. Kongres je med drugim sprejel tudi [resolucijo o varnosti in zdravju pri delu](#), s katero je od Evropske komisije terjal ambiciozno strategijo za izboljšanje delovnih razmer v Evropi, poudaril, da sta varnost in zdravje pri delu investicija v razvoj podjetij in ne administrativna ovira podjetništvu ter podprl mnenje Svetovalnega odbora, da je treba ohraniti sklop 24 direktiv. Kot prvi potrebni korak pa resolucija od Evropske komisije terja obvezne evropske mejne vrednosti poklicne izpostavljenosti za [petdeset najbolj rakotvornih](#) in mutagenih snovi na delovnem mestu. O tej zahtevi ETUC smo vas prvič informirali 22. 4. 2015 v letošnji E-novici št. 11 ob 28. aprilu 2015, svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu, ko smo se pridružili [skupni kampanji evropskih sindikatov](#).

[Več na spletni strani ZSSS](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhmer, izvršna sekretarka P ZSSS

=====
42/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: PRVA NAJAVA! Posvet o vlogi delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu pri načrtovanju in izvajanju promocije zdravja na delovnem mestu, 17. 11. 2015 v Ljubljani

Datum: 14.10.2015

=====
41/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Brezplačen 3-dnevni seminar »Kako z boljšo organizacijo dela in boljšim vodenjem do varnega in zdravega delovnega okolja« (Maribor, 8., 15. in 22. oktober 2015)

Datum: 25.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Posredujem vam vabilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, na katerega lahko opozorite svojega delodajalca. Če bo namreč vaš delodajalec pridobil ta nova znanja, bo to lahko izboljšalo tudi varnost in zdravje pri delu za zaposlene!

Obveščam vas, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti s sofinanciranjem Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu v letošnjem letu organizira brezplačen 3-dnevni seminar »Kako z boljšo organizacijo dela in boljšim vodenjem do varnega in zdravega delovnega okolja«. Seminar sodi pod okrilje kampanje Zdravo delovno okolje 2014-2015: Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta.

Gre za 3-dnevni seminar, ki bo potekal v Mariboru tri zaporedne četrtke, in sicer 8., 15. in 22. oktobra 2015.

Seminar je namenjen vodilnim in vodstvenim delavcem iz gospodarstva, kot tudi kadrovskim delavcem in strokovnim delavcem na področju varnosti in zdravja pri delu iz pomurske, podravske, koroške in savinjske regije.

Pripeto je vabilo skupaj s programom in prijavnico.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====
40/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Brezplačna praktična usposabljanja delodajalcev za delo s spletnim orodjem za ocenjevanje tveganja OiRA v Kopru in Novem mestu

Datum: 18.9.2015

=====
39/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Javna tribuna o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu (Cankarjev dom, 15.10.2015)

Datum: 17.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Kot smo poleti napovedali v 27. E-novici ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu, bo 15. oktobra 2015 v Cankarjevem domu javna tribuna o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu, ki jo organizira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Tokrat vam v vednost v priponkah posredujemo uradno vabilo, program in prijavnico za to javno tribuno.

Če se želite udeležiti, morate obvezno poslati izpolnjeno prijavnico najkasneje do petka, 9. oktobra 2015 po e-pošti na naslov: javna.tribuna.mddsz@gmail.com !

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

38/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Od septembra 2015 nova elektronska storitev ZZZS "Vpogled v moje podatke"

Datum: 16.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščam vas, da je danes [Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije \(v nadaljevanju ZZZS\)](#) na tiskovni konferenci lansiral v javnost novo elektronsko storitev, ki bo opolnomočila zavarovance obveznega zdravstvenega zavarovanja in po njih zavarovane osebe. Odslej bodo na portalu ZZZS, ki bo posamezniku dostopen s pomočjo elektronskega digitalnega potrdila na njegovem računalniku, dostopni vsi podatki, ki jih o tem posamezniku ima ZZZS. Od 1. 9. 2015 dalje najdete poleg osebnih podatkov in podatkov o osebnih izbranih zdravnikih, izdanih zdravilih in medicinskih pripomočkih tudi prvič podatke o zdravstvenih storitvah, ki jih je ZZZS za vas plačal zdravstvu v letih 2013 in 2014. Podatki o vaših zdravstvenih storitvah oz. računih za leto 2015 bodo dostopni **po 30. 4. 2016**.

Na spletni strani [ZZZS](#) najprej kliknete na polje "[Informacije in storitve za zavarovane osebe](#)". Tu najdete dosedanjo ponudbo elektronskih storitev, ki jo že poznate - od preverjanja ureditve obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja do naročanja evropske zdravstvene kartice za potovanja v tujino.

Odslej pa tu najdete tudi polje "Vpogled v moje podatke". Ko nanj kliknete, se odpre okno z vašim digitalnim potrdilom, na katerega kliknete in to vas pripelje v vašo varovano osebno stran z vašimi osebnimi podatki. Gre za novo elektronsko storitev ZZZS, ki bo vsakemu med nami omogočila, da nadzira, kakšne podatke o njem/njej hrani ZZZS, o izdanih zdravilih in medicinskih pripomočkih ter o vseh opravljenih zdravstvenih storitvah, koliko je stalo njegovo/njeno zdravljenje in ne nazadnje ali je zdravstvo zanj/o izstavilo pravičen račun.

ZZZS si prizadeva opolnomočiti svoje zavarovance, da bodo znali sami ugotoviti, kakšne so njihove pravice in jih uveljavljati. Na tej podlagi so na voljo že elektronske storitve, ki naj posameznika opolnomočijo:

- 1- o [čakalnih dobah](#) pri vseh izvajalcih posamezne zdravstvene storitve v Sloveniji,
- 2- [nacionalna kontaktna točka](#) za uveljavljanje zdravstvenih storitev v tujini,
- 3- "[Informacije in storitve za zavarovane osebe](#)" za naročanje listin za zdravljenje v tujini, preverjanje urejenosti zdravstvenega zavarovanja in odslej tudi nova storitev »Vpogled v moje podatke«.

ZZZS nas v skladu z [Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju \(ZZVZZ\)](#) med drugim zavaruje tudi za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, zato je ta novica zanimiva tudi za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu.

[Več o novi elektronski storitvi ZZZS](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

37/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Evropski teden mobilnosti in Teden gibanja, za promocijo telesne dejavnosti za zdravje, septembra 2015 po Sloveniji

Datum: 11.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Ministrstvo za zdravje nas je zaprosilo, da vas obvestimo o aktivnostih, ki se bodo odvijale na področju promocije gibanja septembra 2015. Gibanje in zdrav prihod na delovno mesto se bo promoviralo v okviru [Evropskega tedna mobilnosti](#), ki bo potekal od 16. do 21. septembra, možnosti vsakodnevne telesne dejavnosti in raznolikih vadb pa bodo predstavljene v [Tednu gibanja](#) od 21. do 27. septembra 2015. Takšna akcija v okviru Evropskega tedna mobilnosti je tudi »[Pripelji srečo v službo](#)«, ki spodbuja kolesarjenje na delo v skupinah po tri, s tem pa posredno osrečuje vse tiste, ki so vključeni v projekt. Kolesarjenje namreč vpliva na občutek sreče, s tem pa povečuje tudi delovno učinkovitost in izboljšuje odnose s sodelavci. Zato veselo na kolo!

Pri tem je vodilo Ministrstva za zdravje predlog resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015-2015 "[Skupaj za družbo zdravja](#)". Vabi nas, da se mu pri aktivnostih promoviranja gibanja pridružimo. Skupaj naj bi uresničevali tudi ukrepe iz [Resolucije o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje](#), s katero država želi izboljšati prehranske in gibalne navade vseh, tudi delovno aktivnih prebivalcev. Odločitev za redno telesno dejavnost je najboljša naložba v zdravje. S prenosom informacij zaposlenim o možnostih in načinu nam vsem prepotrebne telesne dejavnosti bomo skupaj lahko doprinesli k boljšemu zdravju prebivalcev Slovenije.

[Več o Evropskem tednu mobilnosti 2015](#)

OPOMBA: Organizacija promocije zdravja na delovnem mestu je obveznost slovenskih delodajalcev v skladu s 6. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list DZ RS, št. 43/2011): »Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.« Spodbujanje zdravega gibanja in športne aktivnosti so lahko del te promocije. Delavski zaupnik lahko zato spodbudi delodajalca in skupino za zdravje, ki zanj pripravlja program promocije zdravja na delovnem mestu, k sodelovanju v Tednu gibanja in Evropskem tednu mobilnosti.

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

36/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Resolucija o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025

Datum: 11.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da je julija 2015 Državni zbor RS sprejel [Resolucijo o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025](#) (UL RS 58/2015), s katero želi država vplivati na zmanjšanje kroničnih bolezni in debelosti.

Nacionalni program je strateški in celovit okvir za izboljšanje prehranskih navad in povečanje telesne dejavnosti med prebivalci Slovenije. Resolucija je del preventivnih aktivnosti za bolj zdrav življenjski slog prebivalcev. Vse več je namreč tako debelosti kot tudi kroničnih nenalezljivih bolezni, ki so na prvem mestu po vzrokih smrti. Ukrepi so v večini načrtovani po načelu vse-vladnega pristopa za zagotavljanje zdravega načina življenja, saj zdravje nastaja tam, kjer ljudje preživimo večino svojega časa - torej v vrtcih, šolah, na delovnem mestu in v domačem okolju. Resolucija ima med drugim poglavje 5.1.3. Prehrana na delovnem mestu in 5.6.2.2 Telesna dejavnost odraslih.

OPOMBA: Organizacija promocije zdravja na delovnem mestu je obveznost slovenskih delodajalcev v skladu z 6. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list DZ RS, št. 43/2011): »Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.« Spodbujanje zdrave prehrane in telesne dejavnosti je lahko del te promocije. Delavski zaupnik lahko zato svojega delodajalca in skupino za zdravje, ki zanj pripravlja program promocije zdravja na delovnem mestu, opozori na to resolucijo.

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

35/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Film „Napov v ... Ko te strese elektrika“

Datum: 10.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu skuša z risanimi filmi ozaveščati o nevarnostim na delovnem mestu, ki povzročajo največ poškodb pri delu. Tokrat so nas obvestili, da je pripravljen nov film o obvladovanju tveganj z električno energijo za varnost pri delu. Napovi filmi so narejeni tako, da jih vsakdo razume, zato prevajanje ni potrebno. Vemo, da jih številni delodajalci tudi v Sloveniji prikazujejo svojim zaposlenim in da so pri teh kar priljubljeni.

Vabljeni, da si s klikom na označene povezave ogledate novi Napov film in tudi ostale starejše Napove filme na spodnjih povezavah!

Ne pozabite pred tem v izbirnem okencu izbrati jezik »Slovenščina«!

[Obvladovanje tveganj v zvezi z električno energijo za varnost pri delu – nov Napov film](#)

Električna energija je dobro znan in bistven del vsakdanjega življenja, tudi na delovnem mestu. Vendar lahko poškoduje ali ubije delavce ter povzroči gromotno škodo, če z njo ne ravnamo pravilno. Za znatno zmanjšanje tveganj za poškodbe pri delu z električno energijo ali v njeni bližini se lahko uporabijo preprosti preventivni ukrepi. Film „Napo v ... Ko te strese elektrika“ ponazarja najpogostejše nevarnosti in tveganja v zvezi z električno energijo ter daje nekatere preventivne in varnostne napotke. Ta film je tako kot vsi Napovi filmi namenjen ozaveščanju o tveganjih na delovnem mestu, spodbujanju razprave in oblikovanju varnejših delovnih praks.

[Oglejte si Napo v ... Ko te strese elektrika](#)

[Poglejte vse Napove filme](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhmer, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

34/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: 22. septembra 2015 bo na spletni strani ECHA spletni seminar o nadomeščanju nevarnih kemikalij

Datum: 7.9.2015

=====

33/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Brezplačen seminar »Kako ravnati v primeru zlorab alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu?« (Maribor, 30. september 2015)

Datum: 7.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščam vas, da bo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti s sofinanciranjem Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu v letošnjem letu organiziralo dva brezplačna regionalna seminarja »Kako ravnati v primeru zlorab alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu?«.

Prvi seminar bo potekal v sredo, 30. septembra 2015 v Mariboru in bo namenjen zlasti delodajalcem, kadrovskim delavcem in strokovnim delavcem na področju varnosti in zdravja pri delu iz pomurske,

podravske, koroške in savinjske regije. Seveda pa se lahko na seminar prijavi tudi delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu.

V priponkah so vabilo, program in prijavnica. Izpolnjeno prijavnico pošljite na e- naslov ministrstva dogodki.mddsz@gmail.com

O datumu in kraju drugega regionalnega seminarja vas bomo obvestili naknadno.

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

**32/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Evropsko poročilo
»Psihosocialna tveganja v Evropi: razširjenost in strategije za preprečevanje«**

Datum: 1.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V letih 2015 in 2016 evropska kampanja [Zdravo delovno okolje](#) poteka pod naslovom »[Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta](#)«. V okviru te kampanje je nastalo tudi skupno poročilo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu ([EU-OSHA](#)) in Evropske fundacije za izboljševanje življenjskih in delovnih razmer iz Dublina ([Eurofound](#)) o psihosocialnih tveganjih pri delu. Poročilo z naslovom »Psihosocialna tveganja v Evropi: razširjenost in strategije za preprečevanje« je namenjeno oblikovalcem politik in svetovalcem, strokovnjakom s področja varnosti in zdravja pri delu ter predstavnikom delodajalcev in delavcev. Prikazuje širok pregled psihosocialnih tveganj na evropskih delovnih mestih in podaja primere na poti naprej na politični ravni in ravni podjetij — vse podkrepljene s primeri iz resničnega življenja in študijami primerov. Celotno poročilo je pripravljeno [v angleščini](#), povzetek poročila pa je preveden v 25 evropskih jezikov. V slovenščini ga lahko preberete s klikom na [to povezavo](#).

Iz povzetka: V Evropi 25 % delavcev navaja, da stres, povezan z delom, doživljajo ves svoj delovni čas ali večino svojega delovnega časa, podoben odstotek pa jih navaja, da delo negativno vpliva na njihovo zdravje. Psihosocialna tveganja prispevajo k tem negativnim učinkom dela.

OPOZORILO: [Zakon o varnosti in zdravju pri delu](#) (ZVZD-1, Uradni list RS 43/2011) v 24. členu določa: »Delodajalec mora sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.« V 76. členu pa [ZVZD-1](#) določa visoko globo za delodajalca, ki tega ne stori. Opozorite torej svojega delodajalca tudi na to poročilo, ki mu bo v pomoč.

Srečno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

31/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Vabilo na delavnico "POMEN PROMOCIJE ZDRAVJA, Z zdravjem do uspeha in zadovoljstva«, 11. 9. 2015 v Celju

Datum: 1.9.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Posredujemo vam vabilo na brezplačno delavnico »POMEN PROMOCIJE ZDRAVJA Z zdravjem do uspeha in zadovoljstva«, ki bo v petek 11.9.2015 ob 13.00 uri v dvorani Celjanka v sklopu Mednarodnega sejma obrti in podjetnosti (MOS) v Celju.

Predavateljica na delavnici bo priznana strokovnjakinja za varnost in zdravje pri delu prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med., predstojnica Kliničnega inštituta za medicino dela prometa in športa iz Ljubljane.

Komu je delavnice namenjena:

- delodajalcem in njihovim združenjem,
- delavcem in sindikatom,
- strokovni javnosti,
- študentom,
- širši javnosti.

Vsebina delavnice: Praktični prikaz pomena preventive za zdravo in tudi varno delo z opisom praktičnih primerov, kako lahko s svojim ravnanjem delodajalci in zaposleni prispevajo k zmanjšanju rizika bolezni na delovnem mestu. Promocija zdravja na delovnem mestu je sicer zakonska obveznost delodajalca, vendar je praksa usmerjena vse preveč v izpolnjevanje formalnih zahtev in vse premalo v dnevno prakso, ki je koristna za delodajalce, delavce, kakor širšo družbo.

Delavnico organizirata Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije in Sindikata obrti in podjetništva Slovenije v okviru svojega projekta »ProZDRAV 2 – Z ozaveščanjem, promocijo in sodobnimi orodji do zdravih in varnih delovnih mest«.

Vljudni vabljeni!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

30/2015 E-novica za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Vabilo na računalniško usposabljanje 17. 9. 2015

Datum: 21.8.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V 29. E- novici za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu smo vas obvestili, da smo pričeli s projektom »Delavski zaupnik 2015-2016«. S tokratno novico pa vas želimo obvestiti na prvo aktivnost tega projekta. Za vas smo pripravili **usposabljanje za uspešnejše delo s pomočjo informacijske tehnologije: OSNOVE PROGRAMA WORD.**

Usposabljanje je namenjeno vsem, ki vam pisanje v Wordu ne dela težav, ne poznate pa uporabnih funkcij tipkovnice in niste vešč hitrega, naprednega in predvsem privlačnega oblikovanja dokumentov. Word vam bo odslej bolj domač in prijeten program za uporabo v svoji predstavniki vlogi.

V priponki najdete **program in prijavnico na usposabljanje**, ki bo potekalo **17.9.2015 od 8.30 – 15.30 na ZSSS, Dalmatinova 4, v Ljubljani**, v računalniški učilnici, soba 6/II.

Kotizacije ni, ker usposabljanje v okviru omenjenega projekta sofinancira ZZS na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2015 in 2016.

Omejeno število mest je 7, zato ne odlašajte s prijavo!

Pravna podlaga za usposabljanje:

Delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu ima po 63. členu Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju - ZSDU (UL RS 42/1993, 42/2007) pravico do 40 plačanih ur na leto za izobraževanje, potrebno za svoje učinkovito delo. Izobraževanja in usposabljanja si izbere sam in delodajalec ga pri tem ne sme omejevati!

Lepo vabljeni!

Katja Gorišek, koordinatorica projekta »Delavski zaupnik 2015-2016«

=====

29/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Pričetek novega projekta namenjenega delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Datum: 20.8.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Danes vas z veseljem obveščamo o novem projektu [Zveze svobodnih sindikatov Slovenije \(ZSSS\)](#) za razširitev ponudbe sodobnih usposabljanj za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu. ZSSS mora namreč v skladu s svojimi nalogami, določenimi na zadnjem kongresu ZSSS, zanje organizirati sodobna usposabljanja za učinkovito zastopanje interesa delavcev za varno in zdravo delo. Lani smo pripravili prvo splošno usposabljanje, ki bo novoizvoljenim delavskim zaupnikom omogočilo, da se bodo lažje znašli v svoji predstavniki vlogi. Razpis za to usposabljanje že najdete [na spletni strani Sindikalne akademije ZSSS](#).

V novem projektu pa bomo do novembra 2016 pripravili nadaljevalno usposabljanje o ocenjevanju tveganja kot bistvenem elementu sistema varnosti in zdravja pri delu. Najpomembnejša naloga delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu je namreč prav učinkovito zastopanje interesa delavcev za varno in zdravo delo pri pripravi delodajalčeve listine »Izjava o varnosti z oceno tveganja« in v postopkih ocenjevanja tveganja zaradi nevarnosti, ki so jim delavci na svojih delovnih mestih izpostavljeni. Projekt bomo uresničili s sofinanciranjem [Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije \(ZZZS\)](#). Ta je sklenil naš

projekt podpreti s sredstvi svojega natečaja za projekte promocije zdravja na delovnem mestu. Dobra ocena tveganja namreč zagotavlja boljše zdravje delavcev in s tem nižje stroške zdravstvenega zavarovanja za njihovo zdravljenje.

Nekaj podatkov o novem projektu:

Polni naslov projekta: BOLJŠE POKLICNO ZDRAVJE DELAVCEV Z USPOSABLJANJEM DELAVSKIH ZAUPNIKOV ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU ZA UČINKOVITO SODELOVANJE PRI OCENJEVANJU TVEGANJA

Kratki naslov: PROJEKT DELAVSKI ZAUPNIK 2015-2016

Financiranje: Projekt na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2015 in 2016 finančno podpira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Ciljna javnost projekta: ste prav vi - delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu in sveti delavcev, ki ste bili izvoljeni pri svojem delodajalcu (bodisi v zasebnem, bodisi v javnem sektorju).

Načrtovani rezultati projekta:

- Publikacije:
 - Publikacijo o ocenjevanju tveganja bosta napisala dva vrhunska slovenska strokovnjaka s področja tehniške varnosti in medicine dela;
 - Publikacijo o poklicnih boleznih bo pripravil Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa (KIMPDŠ). Pripomogla naj bi k pogostejši ocenitvi tveganja za nastanek poklicnih bolezni v ocenah tveganja slovenskih delodajalcev;
- nadaljevalno usposabljanje na Sindikalni akademiji ZSSS o vlogi delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu v postopkih ocenjevanja tveganja pri delodajalcu;
- dodatna usposabljanja, ki bodo delavskim zaupnikom zagotovo v pomoč:
 - računalniško opismenjevanje ter
 - usposabljanje za pridobitev veščin učinkovite komunikacije.

Trajanje projekta: do 10.11.2016.

Več o projektu pa si lahko preberete [tukaj](#).

O aktivnostih projekta (izdajah publikacij, usposabljanjih, konferencah ...) vas bomo redno obveščali preko e-novic.

Lep in varen dan vam želim!

Katja Gorišek, koordinatorica projekta

=====

28/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Utemeljitev v slovenščini evropskih priznanj Dobra praksa pri obvladovanju stresa na delovnem mestu

Datum: 17.8.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da je Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu ([EU OSHA](#)) končno v vse jezike EU prevedla knjižico, v kateri so predstavljeni dosežki dobitnikov evropskih priznanj »Dobra praksa«, podeljenih v okviru kampanje »Zdravo delovno okolje«, ki v obdobju 2014-2015 poteka pod naslovom »[Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta](#)«.

Kot smo vas namreč 6. 5. 2015 obvestili v 14. E-novici ZSSS, je slavnostna podelitev teh evropskih priznanj potekala v Rigi, 27. aprila 2015 na predvečer svetovnega dneva varnosti in zdravja pri delu na evropski konferenci o varnosti in zdravju pri delu, organizirani v času latvijskega predsedovanja Svetu EU. Takrat je bila objavljena zgolj angleška verzija te knjižice in napovedan prevod v vse jezike EU. Knjižica je torej sedaj končno prevedena tudi v slovenščino in jo lahko v njej preberete s klikom [na to povezavo](#).

Cilj evropskih priznanj »Dobra praksa« za obdobje 2014–2015 je bil predstaviti primere vodilnih podjetij ali organizacij, ki dejavno obvladujejo stres in psihosocialna tveganja pri delu. Njihov namen je nagraditi izjemne in inovativne pristope, visoko zavezanost vodstva in sodelovalni pristop k obvladovanju psihosocialnih tveganj. Agencija EU-OSHA z natečajem spodbuja rešitve dobre prakse na delovnem mestu in širi informacije o njih po vsej Evropi.

Na ta evropski natečaj je Slovenija prijavila [dva prejemnika nacionalnih priznanj](#) za izjemne in inovativne rešitve na področju obvladovanja psihosocialnih tveganj: Zavarovalnico Triglav, d. d. s programom »[Triglav.smo](#)« ter Splošno bolnišnico Izola s programom »[Zelena delovna mesta](#)«. Zavarovalnica Triglav je na tem evropskem tekmovanju za svoj program »Triglav.smo« prejela evropsko nagrado za dobro prakso na področju varnosti in zdravja pri delu. Tudi ta program Zavarovalnice Triglav je predstavljen v prevedeni knjižici.

Vabimo vas, da na to dobro evropsko in nacionalno prakso opozorite svojega delodajalca! V skladu z zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) mora namreč tudi on sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev. Predpisi pa določajo le minimalne zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev. Primeri dobre prakse so lahko tudi vašemu delodajalcu navdih za obvladovanje stresa na delovnem mestu v interesu zdravja zaposlenih in delodajalčevih poslovnih rezultatov!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

27/2015 E-novica za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Napoved Javne tribune o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji, 15. 10. 2015

Datum: 23.7.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Vabimo vas, da si v svojem koledarju rezervirate čas za udeležbo na [javni tribuni o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji](#), ki jo bo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Svet za varnost in zdravje pri delu (svetovalno telo Vlade RS) organiziralo 15. 10. 2015. Program dogodka je še v pripravi.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Svet za varnost in zdravje pri delu organizirata javno tribuno o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu.

Ker je [Resolucija o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu](#), ki jo je sprejel Državni zbor RS leta 2003, mestoma zastarela, se je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zavezalo, da bo pristopilo k pripravi novega strateškega dokumenta na tem področju. V okvir priprave sodi tudi javna tribuna o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji, ki jo ministrstvo in Svet za varnost in zdravje pri delu organizirata 15. oktobra 2015 v Ljubljani.

Na javni tribuni bodo predstavljeni rezultati [2. evropske raziskave podjetij o novih in nastajajočih tveganjih \(ESENER-2\)](#), pri čemer bo poudarek dan primerjavi Slovenije z drugimi državami članicami EU. Predstavljena bo tudi analiza izvajanja Resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu, ki bo zajemala tudi oceno stanja na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji v kontekstu gospodarskih, demografskih in tehnoloških sprememb. Svoje poglede bodo nadalje predstavili predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za zdravje, Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa ter Inšpektorata RS za delo.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

26/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Letno poročilo EU OSHA za leto 2014 v slovenščini

Datum: 16.7.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Pošiljamo vam po vezavo na v slovenščino prevedeni [povzetek letnega poročila](#) o delu Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu ([EU OSHA](#)) v letu 2014. EU OSHA namreč dela tudi za slovenskega delavca! V njenem štiristranskem upravnem odboru npr. slovenske delavce na podlagi sklepa Ekonomsko-socialnega sveta zastopa Lučka Böhm, izvršna sekretarka [ZSSS](#) za varnost in zdravje pri delu. Poleg predstavnikov delavcev iz vseh 28 držav EU so v njenem upravnem odboru tudi predstavniki delodajalcev in vlad vseh 28 držav EU ter predstavniki Evropske komisije.

V tem povzetku letnega poročila agencije EU-OSHA za leto 2014 so izpostavljene najpomembnejše dejavnosti leta, vključno z dokončanjem terenskega dela pri anketi [ESENER-2](#), začetkom projekta „Izboljšanje varnosti in zdravja pri delu v evropskih mikro in malih podjetjih“, spletnim interaktivnim orodjem za izdelavo ocene tveganja ([OiRA](#)), dosežki kampanje „Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta“ ter težko pričakovanim začetkom uporabe spletne enciklopedije [OSHwiki](#). Usmerja pa se tudi v

prihodnost in naslednjo kampanjo „Zdrava delovna mesta za vse starosti“, s katero se bo spodbujalo trajnostno delovno življenje.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

25/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Glavne ugotovitve ESENER 2 v slovenščini

Datum: 16.7.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V 7. E-novici ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu smo vas 20.3.2015 seznanili, da je Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu v angleščini objavila glavne ugotovitve vseevropske ankete ESENER, ki je bila izvedena konec leta 2014. Takrat smo napovedali, da EU OSHA to poročilo prevedla v vse evropske jezike. Tokrat vam pošiljamo informacijo o prevodu v slovenščino.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU OSHA) je konec junija 2015 v vseh evropskih jezikih objavila prve ugotovitve ankete ESENER 2 iz leta 2014. Tu je povezava na poročilo [v slovenščini](#). Podatki raziskave so na voljo tudi prek [spletne nadzorne plošče](#). Ne pozabite v izbirnem oknu izbrati jezika »slovenščina«!

Slovenija je očitno država ekstremov. V tem poročilu je Slovenija namreč večkrat omenjena, ker se je uvrstila med države z največjim ali najmanjšim deležem delodajalcev med vsemi anketiranimi državami:

- kar 94 % delodajalcev je poročalo, da pri njih redno ocenjujejo tveganja za varnost in zdravje delavcev na delavnem mestu;
- zgolj pri 7 % slovenskih delodajalcev oceno tveganja naredi delodajalčeva lastna služba za varnost in zdravje pri delu oziroma lasten varnostni inženir;
- kar 98 % slovenskih delodajalcev poroča, da ima dokument, v katerem so opredeljene odgovornosti in postopki v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu;
- zgolj pri 35 % delodajalcev se vprašanja varnosti in zdravja pri delu redno obravnava na sestankih najvišjega vodstva;
- kar pri 84 % slovenskih delodajalcev se vodilne in vodstvene delavce usposablja o načinih upravljanja varnosti in zdravja pri delu v njihovi enoti;
- kar 75 % slovenskih delodajalcev poroča, da so psihosocialna tveganja vključili v oceno tveganja.

O anketi ESENER 2: Vseevropska anketa podjetij ESENER o upravljanju varnosti in zdravja pri delu v praksi omogoča razumevanje potreb delodajalcev po podpori in strokovnem znanju na tem področju in opredeljuje dejavnike, ki spodbujajo ali ovirajo preprečevanje tveganj za zdravje in varnost delavcev na delovnem mestu. Prvič je bila izvedena leta 2009 in drugič konec leta 2014. Terensko delo za ESENER 2 je bilo opravljeno konec leta 2014 v skupaj 50.000 podjetjih iz vseh 28 državah EU ter v nekaterih drugih državah (Albanija, Islandija, Črna Gora, Makedonija, Srbija,

Turčija, Norveška, Švica). V anketi ESENER 2 so bili zbrani odgovori o upravljanju varnosti in zdravja pri delu ter tveganjih na delovnem mestu, pri čemer je bil poseben poudarek namenjen sodelovanju zaposlenih in psihosocialnim tveganjem. V raziskavo so vključili tudi kmetijstvo in mikro podjetja, ki imajo od pet do deset zaposlenih. Vprašanja so bila naslovljena na osebe, ki se najbolj spoznajo na upravljanje varnosti in zdravja pri delu v svojih organizacijah. Anketiranci so odgovarjali na vprašanja o glavnih dejavnikih tveganja v njihovih podjetjih, poročali o tem, kako in zakaj jih obvladujejo, ter opredeljevali ovire, s katerimi se spopadajo pri preprečevanju tveganj. Celoten pregled poročila bo v angleščini na voljo v zadnjem četrletju leta 2015. Agencija EU-OSHA bo proti koncu leta 2015 in v letu 2016 s pomočjo mreže informacijskih točk organizirala seminarje na ravni držav in predstavila ugotovitve raziskave ESENER-2 po posameznih državah članicah ter druge nacionalne statistične podatke.

Lep pozdrav!

Lučka Böhmer, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

24/2015 E-novica za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Visoke temperature ozračja in delovna mesta na prostem

Datum: 8.7.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V 22. E-novici ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu smo vam 6. 7. 2015 posredovali nasvete Inšpekcije RS za delo o potrebnih ukrepih delodajalca ob visokih poletnih temperaturah na delovnem mestu v zaprtih prostorih. Toda visoka vročina seveda predstavlja veliko toplotno obremenitev tudi za zaposlene, katerih delovna mesta so na prostem. Postavili ste nam vprašanje, kateri ukrepi so potrebni v tem primeru.

Problematika visokih temperatur pri delu na prostem (v vročih poletnih mesecih) je v slovenskih predpisih opredeljena ohlapno. V 4. odstavku 93. člena [Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih Uradni list RS, št. 89/99](#) je npr. določeno, da mora delodajalec delovna mesta na prostem urediti tako, da so delavci zavarovani pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Tako Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti kot Inšpektorat RS za delo to določilo tolmačita, da določba omenjenega pravilnika velja tako za delo na prostem v času nizkih temperatur kakor tudi v času visokih temperatur. V 94. členu je npr. določeno za primer mraza: »Delavcu, ki opravlja lažja fizična dela na prostem na stalnem delovnem mestu, mora delodajalec med 1. novembrom in 31. marcem omogočiti občasno obiskovanje ogrevanega prostora v primeru, če zunanja temperatura zraka pade pod +16 °C.« Smiselna uporaba tega določila torej pomeni, da mora delodajalec v času vročine delavcem omogočiti občasno obiskovanje ohlajenih prostorov, po možnosti zagotavljati senco, ponuditi osvežujoče napitke ipd.

Inšpektorat tudi opozarja, da mora delodajalec za delovna mesta na prostem v svoji listini »Izjava o varnosti z oceno tveganja« oceniti tudi tveganja povezana z visokimi poletnimi vročinami in določiti preventivne ukrepe, ki naj bodo smiselno enaki priporočilom inšpektorata za vročino v zaprtih delovnih

prostorih. Med temi ukrepi so običajno najpogostejši organizacijski kot npr. prerazporeditev delovnega časa, krajši delovni čas, pogostejši in daljši odmori med delovnim časom v ohlajenih prostorih, ponudba ustreznih osvežilnih napitkov, zagotovitev primernih lahkih in zračnih oblačil in obutve glede na napor, zmanjšanje intenzivnosti dela, delo v paru zaradi morebitne medsebojne pomoči ter kot skrajni ukrep prekinitev delovnega procesa.

Delodajalec mora oceniti še tveganje za z vročino povezanih zdravstvenih težav, kot so dehidracija, omedlelost, vročinski krči, vročinska izčrpanost in vročinska kap ter dejavnikov, ki povišajo delavčevo občutljivost za vročino, kot so starost, teža in nekatera zdravila, alkohol.

Pri urejanju področja toplotnih razmer pri delodajalcu ima pomembno vlogo tudi delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu oziroma svet delavcev. Delodajalcu lahko predlagata sprejem primernih ukrepov za odpravo in zmanjšanje tveganj, ki se pojavljajo ob prekoračenih temperaturah oziroma zahtevati inšpekcijsko nadzorstvo, če menita, da delodajalec ni zagotovil ustreznih varnostnih ukrepov. Če delodajalec v primeru pojava škodljivih vplivov vročine na delavčevo zdravje ne izvede ustreznih ukrepov, ga je delavec dolžan na to opozoriti. Če delodajalec škodljivih vplivov ne odpravi oziroma če delavski zaupnik meni, da varnostni ukrepi niso ustrezno izvedeni, lahko zahteva posredovanje [inšpekcije dela](#).

Lep pozdrav!

Katja Gorišek, strokovna sodelavka za področje varnosti in zdravja pri delu

=====

23/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Varno delo v gozdu ob sanaciji žledoloma

Datum: 6.7.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Po podatkih Zavoda za gozdove je bilo v letu 2014 v zasebnih gozdovih 18 smrtnih in 64 težjih nezgod pri delu. Smrtno so se dodatno ponesrečili še 3 profesionalni gozdni delavci. Torej je bilo vseh mrtvih najmanj 21. Število je bilo lani višje zaradi odpravljanja posledic žledoloma.

To poletje bodo ljudje nadaljevali delo pri odpravljanju posledic žledoloma, zato je Inšpektorat RS za delo pripravil napotke za varno delo v gozdu pri odpravljanju posledic žledoloma.

Dostop do napotkov IRSD [na tej povezavi!](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

22/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: IRSD informira o potrebnih ukrepih v primeru visokih temperatur na delovnem mestu

Datum: 6.7.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Danes vam posredujemo zelo aktualno informacijo Inšpektorata RS za delo o potrebnih ukrepih delodajalca ob visokih temperaturah na delovnem mestu zaradi visokih temperatur zraka.

Informacijo najdete s klikom na [naslednjo povezavo!](#)

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

21/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Novi piktogrami na etiketah nevarnih kemikalij

Datum: 19.6.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Delavci na svojih delovnih mestih prihajajo v stik s številnimi kemikalijami. Nekatere od teh so nevarne za njihovo zdravje in za življenjsko okolje. Katera kemikalija na delovnem mestu je nevarna, delavec lahko prepozna po etiketi, s katero je opremljena embalaža, v kateri so kemikalije shranjene. Če gre za nevarno kemikalijo, mora biti namreč na etiketi opozorilni piktogram. Piktogrami informirajo o škodi, ki jo lahko kemikalija povzroči.

Zato je pomembno opozoriti, da se spreminjajo piktogrami na etiketah, ki nas opozarjajo na nevarne kemikalije. Do 1. junija 2015 je trajalo prehodno obdobje, v katerem so proizvajalci kemikalij še smeli nevarne kemikalije označiti tako s starimi kot z novimi piktogrami. V skladu z Uredbo CLP (ES) št. 1272/2008 pa po 1. 6. 2015 smejo proizvajalci nevarnih kemikalij opremiti njihove etikete le še z novimi piktogrami z rdečo obrobo. Stara zaloga s starimi piktogrami sme biti v prodaji najdlje do 1. 6. 2017.

Stari piktogrami

Novi piktogrami

Etiketa nevarne kemikalije s starim opozorilnim piktogramom

Etiketa nevarne kemikalije z novim opozorilnim piktogramom

Še posebej bodite pozorni ali se pri vašem delodajalcu uporabljajo kemikalije, ki so označene s piktogramom, ki opozarja na karcinogen (povzročitelja raka):

Nevarno za človeški organizem

Povzročitelj preobčutljivosti dihal

Mutageno snov

Rakotvorno

Strupeno za razmnoževanje

Strupeno za posamezne organe

Nevarnost pri vdihavanju

Preverite, ali je v delodajalčevi listini »ocena tveganja« ocenjeno tveganje zaradi izpostavljenosti temu karcinogenu in ali so v njej določeni vsi varnostni ukrepi iz varnostnega lista te kemikalije (dostopen tudi na spletu). Če ni, zahtevajte dopolnitev ocene tveganja!

Katja Gorišek, strokovna sodelavka za področje varnosti in zdravja pri delu

=====

20/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Zgodovinski plakati o varnosti in zdravju pri delu

Datum: 19.6.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Na [spletni strani ZSSS](#) smo objavili nekaj slovenskih plakatov s področja varnosti in zdravja pri delu, ki na svoj način ilustrirajo vsaj 65 let varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji. V letu 2015 npr. osrednjeslovensko [društvo varnostnih inženirjev](#) praznuje že 60 let svojega obstoja. Začetek študija za strokovne delavce za varno delo pa sega v leto 1954. Glej o tem več na [spletni strani FKKT](#) Univerze v Ljubljani, kjer študirajo bodoči diplomirani inženirji tehniške varnosti (UN)!

Ponosni smo na dolgo tradicijo in tudi zaradi nje ne toleriramo malomarnega odnosa do varnosti in zdravja na delovnem mestu!

S klikom na objavljenih povezavah si tako lahko ogledate nekaj res starih plakatov o varnosti in zdravju pri delu iz zbirke [NUK](#):

1950: [Preprečujmo požare](#)

1953: [Ne maži in ne čisti strojev med pogonom](#)

1955: [Razstava higiensko-tehnične zaščitne službe](#)

1961: [Teden varnosti 1961](#)

1975: [Kdo je odgovoren za varnost pri delu? Ti, mi vsi!](#)

Oglejte si tudi [sodobne plakate](#), ki jih še vedno lahko zastonj naročite pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Oglejte si plakate, ki so nastali v lanskem letu v projektu Sindikata SKEI »[Zmanjševanje tveganij ravnani zaposlenih](#)«.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

19/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Sprememba treh pravilnikov

Datum: 15.6.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da so bili v Uradnem listu RS št. 38/2015, dne 04.06.2015 objavljene spremembe in dopolnitve treh pravilnikov s področja varnosti in zdravja pri delu. Čistopise teh pravilnikov najdete na naslednjih povezavah:

- [Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu](#)
- [Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem](#)
- [Pravilnik o varnostnih znakih](#)

[Ministrstvo za delo družino socialne zadeve in enake možnosti \(MDDSZEM\)](#) pojasnjuje, da so spremembe in dopolnitve posledica uskladitve teh pravilnikov z evropsko Uredbo (ES) št. 1272/2008), ki predpisuje drugačno označevanje kemikalij in poimenovanje ter označevanje stavkov za opozarjanje na nevarnost in previdnostnih stavkov. Torej gre za tehnično uskladitev z uredbo in ne za vsebinske spremembe. Dne 5.3.2014 je bila namreč v Uradnem listu Evropske unije objavljena Direktiva 2014/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o spremembi direktiv Sveta 92/58/EGS, 82/85/EGS, 94/33/ES, 98/24/ES ter Direktive 2004/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z namenom prilagoditve Uredbi (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (UL L št. 65, z dne 5.3.2014, str. 7), ki državam članicam nalaga obveznost, da uskladijo svoje predpise s to direktivo.

V kratkem bosta z isto uredbo usklajena še Pravilnik o varovanju zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb in Pravilnik o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ki so pred kratkim rodile ter doječih delavk.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

18/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Prenovljena spletna stran EU OSHA

Datum: 11.6.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da je Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU OSHA) prenovila svojo spletno stran. Ta je tudi [v slovenščini](#).

Takole so se pohvalili in nas povabili, da jo obiščemo:

10/06/2015

Dobrodošli [na naši novi spletni strani](#)

Ponosno najavljam zagon naše prenovljene spletne strani, ki je odslej zanimivejša na pogled in enostavnejša za uporabo.

Oblikovana je tako, da vam omogoča lažje razumeti, kaj delamo in kaj lahko storimo za vas,

tesno je povezana tudi s spletno enciklopedijo OSHwiki agencije EU-OSHA ter popolnoma prilagojena mobilnim tehnologijam.

Vabimo vas, da raziščete novo spletno stran agencije EU-OSHA.

Vaša agencija EU-OSHA

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

17/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Evropska komisarka je odgovorila na poziv predsednika ZSSS ob 28. aprilu 2015, svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu

Datum: 4.6.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščam vas, da je gospa Marianne Thyssen, evropska komisarka za zaposlovanje, socialne zadeve, kompetence in mobilnost delavcev 4. junija 2015 odgovorila na [pismo predsednika ZSSS Dušana Semoliča](#), ki ji ga je poslal ob 28. aprilu 2015, svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu. Njen odgovor v angleščini si lahko preberete [na tej povezavi](#). Za vas pa smo pripravili tudi [prevod obeh pism v slovenščino](#).

S tem pismom se je predsednik ZSSS ob svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu odzval pozivu izvršnega odbora Evropske konfederacije sindikatov, zapisanem 4. decembra 2014 v resoluciji "[EU MORA NEMUDOMA UKREPATI ZA IZBOLJŠANJE POKLICNEGA ZDRAVJA IN VARNOSTI](#)": "Izvršni odbor bo z namenom opozarjanja na te zahteve skupaj z Mednarodno sindikalno konfederacijo (ITUC) organiziral aktivnosti ob 28. aprilu 2015, Mednarodnem spominskem dnevu. Sindikalne organizacije, včlanjene v ETUC se bodo aktivno vključevale v te aktivnosti in bodo te zahteve naslavljale na vlade svojih držav."

Predsednik ZSSS je evropsko komisarko opozoril, da vsako leto v EU zaradi poklicnega raka, ki so ga povzročile nevarne kemikalije na delovnem mestu, [umre 100.000 ljudi](#). Med njimi so tudi slovenski delavci. Pozval je:

1. naj Evropska komisija uskladi veljavne evropske mejne vrednosti z tistimi v državah članicah, ki zagotavljajo najvišjo raven zaščite,
2. naj evropska komisarka zagotovi boljšo zaščito pred nevarnimi kemikalijami tudi z dopolnitvijo Strateškega okvira EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020 (COM 2014 (332) konč.).
3. k takojšnji reviziji Direktive 2004/37/ES o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu:
 - a. posodobitev evropskih mejnih vrednosti,
 - b. določitev najmanj dodatnih 50 mejnih vrednosti poklicne izpostavljenosti za karcinogene in mutagene,

c. v direktivi se naj določi tudi zaščita delavcev na delovnem mestu pred reprotoksini.

V svojem odgovoru je evropska komisarka predsedniku ZSSS zagotovila, da deli njegovo skrb in opisala, kaj Evropska komisija namerava storiti za boljšo preprečevanje poklicnega raka v EU.

[Podobno pismo](#) je predsednik ZSSS ob svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu poslal tudi slovenski ministrici za delo, od katere pa odgovora še ni prejel.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

16/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu (verzija 1.0)

Datum: 25.5.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V 8. E-novici ZSSS z dne 13. 4. 2015 smo vas seznanili o obravnavi predloga smernic za promocijo zdravja na delovnem mestu na seji Ekonomsko-socialnega sveta. Te bi sicer moral minister za zdravje objaviti v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) že najkasneje novembra 2011. Obveščamo vas, da so na spletni strani Ministrstva za zdravje sedaj že objavljene dokončne [Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu \(verzija 1.0\)](#). Smernice svetujejo vključitev predstavnikov delavcev v postopke načrtovanja delodajalčevega programa promocije zdravja na delovnem mestu.

Opozorite na smernice svojega delodajalca! Promocija zdravja je namreč obveznost delodajalca. Delavci pa se svobodno odločajo, ali bodo sodelovali v programu promocije zdravja svojega delodajalca. Bolj ko bo delodajalčev program promocije zdravja na delovnem mestu zanimiv in privlačen, pogosteje se bodo delavci odločili za sodelovanje v njem. Seveda jim tudi mi priporočamo, da se udeležujejo smiselnih aktivnosti, ki utrjujejo njihovo zdravje. Kljub temu pa je le treba poudariti, da 12. člen ZVZD-1 določa zgolj obveznost delavcev, da izvajajo ukrepe varnosti in zdravja pri delu, ki jih določa delodajalec. Program promocije zdravja pa ni ukrep varnosti in zdravja pri delu, ampak je namenjen priporočanju zdravih življenjskih navad tudi izven delovnega časa.

ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU (ZVZD-1, Uradni list DZ RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011) določa novo obveznost vsakega delodajalca, da za svoje zaposlene izvaja lastne programe promocije zdravja na delovnem mestu:

3. člen: Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepiteve telesnega in duševnega zdravja delavcev.

6. člen: Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.

32. in 76. člen: Delodajalec mora promocijo zdravja na delovnem mestu načrtovati v svoji listini »izjava o varnosti« ter zanjo zagotoviti potrebna sredstva, pa tudi način spremljanja njenega

izvajanja. Če tega ne stori, mu grozi globa od 2000 do 40.000 evrov, njegovi odgovorni osebi pa globa od 500 do 4000 evrov.

32. člen: Minister, pristojen za zdravje, izda smernice za določitev in pripravo promocije zdravja na delovnem mestu najkasneje do novembra 2011. Smernice se po obravnavi na Ekonomsko-socialnem svetu objavijo na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za zdravje, in ministrstva, pristojnega za delo.

S spletne strani [Ministrstva za zdravje](#):

PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU

S smernicami želimo tudi na delovnih mestih spodbujati prizadevanja, ki cenijo, podpirajo in omogočajo dobro zdravje in počutje, vključno z obvladovanjem psihosocialnih tveganj pri vseh zaposlenih. Ob tem je potrebna dejavna zavezanost delodajalcev, ki morajo zagotavljati zdrave organizacijske in okoljske razmere in zaposlenih, ki naj dejavno sodelujejo v programu promocije zdravja na delovnem mestu.

Namen promocije zdravja na delovnem mestu je spodbujanje zdravega življenjskega sloga (izboljšanje prehranjevalnih navad, promoviranje telesne dejavnosti, opustitev kajenja,) zmanjšanje stresa na delovnem mestu, boljši medsebojni odnosi, boljša komunikacija na delovnem mestu, krepitev in varovanje duševnega zdravja in boljšega počutja, povečanje zadovoljstva zaposlenih, ustvarjanje zadovoljnih delovnih mest, itd.

Smernice podajajo temeljna načela za načrtovanje promocije zdravja na delovnem mestu in so pripravljene kot orodje oziroma pripomoček za delodajalca pri načrtovanju in izvajanju programov promocije zdravja na delovnem mestu, ki jih določa Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1; Uradni list RS, št. 43/11;).

Pripravljene so tako, da delodajalca po posameznih korakih vodijo, da pripravi načrt oziroma program promocije zdravja sam ali z delovno skupino za svojo organizacijo.

Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu 2015 [več](#)

Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu 2015 -vsebinski del [več](#)

Razlogi za izvajanje PZDM - [priloga 1](#)

Obrazca za pomoč pri izvajanju PZDM - [priloga 2](#)

Programi PZ in preventivni programi PZDM - [priloga 3](#)

Seznam zdravstveno-vzgojnih centrov po OE ZZSS [več](#)

Pripomoček za izvajanje PZDM za MIKRO PODJETJA - [priloga 4](#)

Glej tudi, kaj glede promocije zdravja na delovnem mestu priporoča [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu](#) (EU OSHA).

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

15/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Na voljo je že 6 spletnih orodij OiRA za ocenjevanje tveganja pri malih delodajalcih

Datum: 15.5.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vas obveščamo o spletnih orodjih OiRA v slovenščini za ocenjevanje tveganja pri mikro delodajalcih.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) določa obveznost vsakega delodajalca, da pisno oceni tveganja, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu. Tveganje mora oceniti po postopku, ki obsega zlasti:

identifikacijo oziroma odkrivanje nevarnosti;

- ugotovitev, kdo od delavcev bi bil lahko izpostavljen identificiranim nevarnostim;
- oceno tveganja, v kateri sta upoštevana verjetnost nastanka nezgod pri delu, poklicnih bolezni oziroma bolezni v zvezi z delom in resnost njihovih posledic;
- odločitev o tem, ali je tveganje sprejemljivo;
- odločitev o uvedbi ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja.

Delodajalčeva listina »izjava o varnosti z oceno tveganja« je temelj sistema varnosti in zdravja pri delu. Delodajalec se mora o končnem predlogu ocene tveganja posvetovati z delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu oziroma svetom delavcev. Zapisnik o tem posvetovanju je obvezna priloga ocene tveganja.

Večji delodajalci imajo lastno službo varnosti in zdravja pri delu, ki pripravi tako oceno tveganja. Naloga oceniti tveganje pa je težja za mikro delodajalce, ki si lastne službe ne morejo privoščiti. Da bi bilo ocenjevanje tveganja lažje za mikro delodajalce, se po vsej EU pripravljajo spletna orodja, ki naj bi jim olajšala to nalogo in jim omogočila, da si ocenijo tveganje sami brez plačila pogodbeno najetega zunanega strokovnega delavca. [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu](#) je npr. pripravila model takega spletnega orodja (OiRA), po katerem sedaj mnoge države EU v svojem jeziku pripravljajo spletna orodja za vedno več poklicev, ki so pogosti pri mikro delodajalcih. Gre za preprosta orodja, ki niso primerna za večje delodajalce, saj omogočajo oceno tveganja zgolj za zelo omejeno število delovnih mest pri delodajalcu. Čeprav spletno orodje OiRA uporabnika ozavešča o vseh najpomembnejših tveganjih, ki se pojavljajo v njegovi dejavnosti in mu nudi tudi nasvete o možnih preventivnih ukrepih, pa je seveda uspešnost ocene odvisna od sposobnosti uporabnika, da realno prepozna in oceni tveganje. Velja, da spletno orodje OiRA mikro delodajalca praviloma ozavešča o tveganjih, ki se jih pred tem ni zavedal.

Želimo vas opozoriti, da so na spletu že dostopna taka BREZPLAČNA spletna orodja tudi v slovenščini. Sedaj jih je že šest, saj sta bili aprila 2014 na seznam dodani še dve novi orodji. S klikom na [ta spletni naslov OiRA](#) najdete v slovenščini orodja za (slovenska orodja poiščite navzdol po seznamu pod oznako SLOVENIA):

1. cestni promet
2. delo v frizerski dejavnosti
3. delo v mizarski delavnici
4. delo v pisarni
5. gradbeništvo
6. čiščenje poslovnih prostorov

Statistika kaže, da je doslej že 1100 slovenskih mikro delodajalcev na podlagi teh spletnih orodij pripravilo lastno oceno tveganja. Njihovo število se veča iz dneva v dan. Inšpektor za delo bo ocenil, da mikro delodajalec ima ustrezno oceno tveganja, če bo ta pripravljena na podlagi spletnega orodja OiRA. V naslednjem letu so napovedana dodatna nova orodja za spletno ocenjevanje tveganja najmanj za krovce, kovinarje, karpetarje, kuharje in vulkanizerje.

Kdor se želi v teoriji in praksi spoznati s procesom ocenjevanja tveganja (torej tudi delavski zaupnik), se lahko brezplačno registrira [na spletni strani OiRA](#) in poizkusi orodje v praksi. Gre za uporabniku zelo prijazno orodje, ki ga vodi korak za korakom do končnega izdelka, ki ga ta posameznik lahko uvozi v svoj računalnik. Delo lahko prekinete in se z geslom vračate in delate naprej, dokler niste z oceno tveganja zadovoljni.

Lep pozdrav!

Lučka Böhmer, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

14/2015 E - novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Podeljena priznanja "Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2014 - 2015"

Datum: 6.5.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je desetič zapored organiziralo nacionalno tekmovanje »Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu za leti 2014 -2015«. Tekmovanje je bilo organizirano v okviru dvoletne evropske kampanje »[Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta](#)«. Na natečaj so se lahko prijavila slovenska podjetja in organizacije z učinkovitimi programi obvladovanja stresa in drugih psihosocialnih tveganj v zvezi z delom. O [razpisu tekmovanja](#) smo vas 8. 5. 2014 seznanili v e-novici ZSSS za delavske zaupnike.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je 22. aprila 2015, v okviru obeleževanja 28. aprila 2015, svetovnega dne varnosti in zdravja pri delu, [razglasilo dva prejemnika priznanj](#) za izjemne in inovativne rešitve na področju obvladovanja psihosocialnih tveganj:

1. Zavarovalnica Triglav, d.d. s programom »[Triglav.smo](#)« za najboljšo prakso ter
2. Splošna bolnišnica Izola s programom »[Zelena delovna mesta](#)« za dobro prakso.

Nagrajenca sta sodelovala na natečaju [Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu](#) EU OSHA za [evropska priznanja za dobro prakso](#) za obvladovanje stresa in psihosocialnih tveganj na delovnem mestu. Zavarovalnica Triglav je na tem evropskem tekmovanju za svoj program »Triglav.smo« prejela evropsko nagrado za dobro prakso na področju varnosti in zdravja pri delu. Slavnostna podelitev evropskih priznanj je potekala v Rigi, 27. aprila 2015 - na predvečer svetovnega dneva varnosti in zdravja pri delu na evropski konferenci o varnosti in zdravju pri delu, organizirani v času latvijskega predsedovanja Svetu EU.

Tukaj si lahko pogledate [foto utrinke s podelitve evropskih priznanj](#) ter [našo nagrajenko](#).

Slovenska podjetja in organizacije so se na tekmovanju Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu EU OSHA pogosto dobro odrezala. Tako so evropsko nagrado doslej prejeli Savatech, d.o.o. (2007), Zdravilišče Radenci, d.o.o. (2009) in Revoz, d.d. (2009). Evropsko pohvalo pa sta prejeli Otis Lift, d.o.o. (2010-2011) in ASCOM, d.o.o. Idrija (2012-2013). Letos se jim je z nagrado pridružila torej še še Zavarovalnica Triglav, d.d. Čestitamo!

Vabimo vas, da se s klikom na zgoraj objavljeni povezavi seznanite z vsebino nagrajenih programov in na to dobro prakso na posvetovanju opozorite svojega delodajalca! V skladu z zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) mora namreč tudi on sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev. Predpisi pa določajo le minimalne zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev. Primeri dobre prakse so v interesu zdravja zaposlenih in poslovnih rezultatov delodajalca vir za njihovo nadgraditev!

Več na spletni strani ZSSS – [Kampanje na področju varnosti in zdravja pri delu](#)

Lučka Böhmer, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

13/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Objavljene dokončne smernice MZ o promociji zdravja na delovnem mestu

Datum: 24.4.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščam vas da so bile na spletni strani Ministrstva za zdravje objavljene dokončne smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu, s katerimi so soglašali socialni partnerji na seji Ekonomsko-socialnega sveta 17. 4. 2015.

Smernice zahteva Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) v 32. členu.

Opozorite nanje vašega delodajalca in se v njih seznanite s smernicami o vključitvi predstavnikov delavcev v načrtovanje promocije zdravja!

http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/javno_zdravje_2015/zdr_na_del_mestu/Smernice_promocija_zdravja_na_delovnem_mestu-marec_2015.pdf

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) namreč določa:

ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU (ZVZD-1)

Uradni list DZ RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

...

9. Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja delavcev.

...

6. člen

(promocija zdravja na delovnem mestu)

Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.

32. člen

(načrtovanje promocije zdravja na delovnem mestu)

(1) Delodajalec mora promocijo zdravja na delovnem mestu načrtovati ter zanjo zagotoviti potrebna sredstva, pa tudi način spremljanja njenega izvajanja.

(2) Minister, pristojen za zdravje, izda smernice za določitev in pripravo promocije zdravja na delovnem mestu iz prejšnjega odstavka tega člena najkasneje do uveljavitve tega zakona.

(3) Smernice iz prejšnjega odstavka tega člena se po obravnavi na Ekonomsko-socialnem svetu objavijo na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za zdravje, in ministrstva, pristojnega za delo.

76. člen

(prekrški delodajalca)

(1) Z globo od 2.000 do 40.000 evrov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki:

...

27. v izjavi o varnosti z oceno tveganja ne načrtuje in ne določi promocije zdravja na delovnem mestu, zanjo ne zagotovi potrebnih sredstev, pa tudi načina spremljanja njenega izvajanja (prvi odstavek 32. člena);

...

(2) Z globo od 500 do 4.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

12/2015 E-novice ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: 28. april 2015, Mednarodni sindikalni dan spomina na umrle in poškodovane delavce

Datum:

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Sporočila ZSSS ob 28. aprilu 2015, Svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu in Mednarodnem sindikalnem dnevu spomina na delavce, umrle in poškodovane na delovnem mestu

1. *Vsako leto po oceni Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu v EU umre 150.000 ljudi zaradi posledic poklicnih bolezni in od tega 100.000 ljudi zaradi poklicnih rakov zaradi izpostavljenosti karcinogenom na delovnem mestu. V Sloveniji jih po tej oceni umre 700 na leto, kar predstavlja 4 % skupne letne mortalitete.*
2. *ZSSS se pridružuje kampanji Evropske sindikalne konfederacije (ETUC) »EU mora nemudoma ukrepati za izboljšanje poklicnega zdravja in varnosti« s sprejemom:*
 - a. *evropskih zavezujočih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost za 50 karcinogenov, mutagenov in reprotoksinov,*
 - b. *direktive o preprečevanju mišično-kostnih obolenj na delovnem mestu,*
 - c. *direktive o obvladovanju psiho-socialnih obremenitev na delovnem mestu z ocenjevanjem tveganja zaradi z delom povezanega stresa.*
3. *V letu 2014 je bilo po podatkih Inšpektorata RS za delo 9333 nezdgod pri delu, 111 nezdgod na poti na delo in z dela in 23 smrtnih nezdgod pri delu, ki so se dogodile na delovnem mestu ali delovnem okolju v času opravljanja dela. V letu 2014 inšpektoratu ni bila prijavljena nobena poklicna bolezen.*
4. *V letu 2014 je bilo po podatkih Zavoda za gozdove 21 smrtnih nezdgod pri sanaciji po žledu poškodovanega gozda in med njimi 18 neprofesionalnih delavcev in lastnikov gozda ter 3 profesionalni gozdni delavci.*
5. *V letu 2015 poteka 25 let (1990 – 2015), odkar v Sloveniji ni predpisa, ki bi določal postopek za verifikacijo poklicnih bolezni, zato se lahko pretvarjamo, da jih ni. Edina izjema so poklicne bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu. V letu 2014 se je invalidsko upokojilo šest ljudi s to diagnozo.*
6. *Minister za zdravje bi moral najkasneje 1. 1. 2014 v skladu s 424. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2, UL RS 96/2012) izdati predpis, s katerim bi določil poklicne bolezni in dela, na katerih se pojavljajo te bolezni, pogoje, ob katerih se štejejo za poklicne bolezni, in postopek ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja*

poklicnih boleznih. Ta predpis še ni bil izdan. Pozivamo ministrico za zdravje, naj ga končno določi!

7. ZSSS izreka sožalje družinam in sodelavcem umrlih delavcev zaradi nezgode pri delu ali poklicne bolezni!

Stoletno geslo mednarodnega sindikalnega dneva spomina:

»Spominjaj se umrlih in zagrizeno se bori za žive!«

Več s klikom na: [Poročila IRSD, ZPIZ, NIJZ, ZZS, ZGS na spletni strani ZSSS](#)

Tiskovna konferenca ZSSS ob 28. aprilu 2015 bo 23. 4. 2015.

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

11/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Kampanja ETUC ob 28. aprilu 2015, Svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu

Datum: 22.4.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Ob 28. aprilu 2015, Svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu, se [Zveza svobodnih sindikatov Slovenije \(ZSSS\)](#) pridružuje kampanji [Evropske sindikalne konfederacije \(ETUC\)](#):

"EU mora nemudoma ukrepati za izboljšanje poklicnega zdravja in varnosti", saj vsako leto v EU umre 150.000 ljudi zaradi poklicnih boleznih in nezgod pri delu – od tega 100.000 samo zaradi poklicnih rakov, povzročenih zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam :

- sprejeti je treba evropske zavezujoče mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost za 50 rakotvornih kemikalij, mutagenov in snovi, strupenih za reproduktivno zdravje;
- sprejeti je treba direktivo o mišično-kostnih obolenjih s ciljem preprečevanja poškodb hrbta in drugih obolenj, povzročenih z dviganjem težkih bremen ali preobremenjevanjem mišic;
- delodajalce je treba zavezati, da ocenijo in preprečijo psiho-socialna tveganja na delovnem mestu, kakršen je stres, ki ga doživlja 25 % delavcev.

Namesto, da bi zaščitila državljane pred nevarnostmi na delovnem mestu, pa je Evropska komisija v preteklem obdobju:

- blokirala pobude za izboljšanje evropskih predpisov za varnost in zdravje pri delu, dokler do konca leta 2016 ne bo končana analiza 24 evropskih direktiv s področja varnosti in zdravja pri delu po kriterijih programa REFIT za »boljšo pravno ureditev«,
- blokirala revizijo direktive 2004/37/ES o karcinogenih in mutagenih na delovnem mestu, tako da so še vedno določene zgolj tri evropske mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost rakotvornim snovem;

- preprečila, da bi bil razglašen za direktivo evropski sporazum med delodajalci in sindikati o zaščiti frizerjev pred škodljivimi kemikalijami na delovnem mestu;
- zadržala že pripravljeni osnutek Direktive o poškodbah hrbta in drugih mišično-kostnih obolenj.

Pobuda za sprejem dodatnih 50 evropskih zavezujočih mejnih vrednosti poklicne izpostavljenosti je posebej pomembna za Slovenijo, ki nima strokovne institucije, ki bi lahko izvedla vse potrebne analize za določitev zavezujočih mejnih vrednosti poklicne izpostavljenosti karcinogenom in mutagenom. Kot je opozorilo slovensko ministrstvo za delo v svojem odgovoru na naše vprašanje, je slovenski seznam zavezujočih mejnih vrednosti nastal s povzemanjem nemškega. Slovenija je zelo zainteresirana za dopolnitev evropskega seznama zavezujočih vrednosti, kar bi lahko bila podlaga za dopolnjevanje slovenskega seznama.

ZSSS je zato aprila 2015 pobudo za revizijo direktive 2004/37/ES (dopolnitev njene priloge z zavezujočimi mejnimi vrednostmi za 50 dodatnih karcinogenov in mutagenov ter z vključitvijo v direktivo zaščite pred reprotoksini) zato naslovilo na slovensko ministrico za delo in evropsko komisarko za zaposlovanje. Glej pismi na spodaj navedenih povezavah!

Resolucija izvršnega odbora Evropske konfederacije sindikatov "EU mora nemudoma ukrepati za izboljšanje poklicne varnosti in zdravja", 2. in 3. 12. 2014 [v slovenščini](#)

[Pismo, ki ga je ZSSS](#) v podporo tej resoluciji poslala dr. Anji Kopač Mrak, slovenski ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

[Pismo, ki ga je ZSSS](#) v podporo tej resoluciji poslala ga. Marianne Thyssen, evropski komisarki za zaposlovanje, socialne zadeve, veščine in delovno mobilnost (v angleščini)

[Pismo ministrov za delo Belgije, Nizozemske, Nemčije in Avstrije](#), v katerem Evropsko komisijo pozivajo, naj določi mejne vrednosti poklicne izpostavljenosti za 50 najpomembnejših karcinogenov in mutagenov, marec 2014 (v angleščini)

[Osnutek seznama 50 karcinogenov in mutagenov](#), za katere ETUC predlaga sprejem evropskih zavezujočih mejnih vrednosti poklicne izpostavljenosti (z rdečo barvo so označeni tisti, za katere je v Sloveniji že določena slovenska mejna vrednost; z debelim tiskom pa so označene snovi, ki že imajo zavezujoče evropske mejne vrednosti)

[Odgovori ministrstva za delo o pobudi ETUC za določitev evropskih mejnih vrednosti poklicne izpostavljenosti za 50 najpomembnejših karcinogenov in mutagenov](#)

[Prvi plakat ETUC](#) v slovenščini za kampanjo ob 28. aprilu 2015

[Drugi plakat ETUC](#) v slovenščini za kampanjo ob 28. aprilu 2015

[Več na spletni strani ZSSS](#)

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

10/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: 28. april 2015 - Dan varnosti - svetovni dan varnosti in zdravja pri delu – ILO

Datum: 22.4.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) od leta 2005 obeležuje 28. april, ki ga je [Mednarodna organizacija dela \(ILO\)](#) leta 2003 razglasila za svetovni dan varnosti in zdravja pri delu. Zaradi slovenskih praznikov konec aprila pa to storimo nekaj dni v naprej.

V naslednjih dneh bomo ob 28. aprilu 2015, DNEVU VARNOSTI (SafeDay), svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu v E-novicah ZSSS delavskim predstavnikom za varnost in zdravje pri delu posredovali sporočila svetovne, evropske in nacionalne kampanje. Za začetek vam predstavljamo sporočila Mednarodne organizacije dela (ILO).

Logotip DNEVA VARNOSTI

(SafeDay)

**Grafična podoba letošnje teme Dneva varnosti :
“Pridruži se izgrajevanju varnostne kulture na delovnem mestu”**

V letu 2015 je tema ILO za svetovni dan varnosti in zdravja pri delu – **DAN VARNOSTI - USTVARJANJE NACIONALNE VARNOSTNE KULTURE**, pri kateri se na vseh ravneh spoštuje pravica do varnega in zdravega delovnega okolja, ki ga zagotavljajo vlada, delodajalske in sindikalne organizacije s sistemom določanja pravic, obveznosti in nalog, v katerem ima najpomembnejše mesto prevencija.

Na [spletni strani 28. aprila 2015, DNEVA VARNOSTI](#) je ILO v treh svetovnih jezikih (angleščini, francoščini in španščini) pripravila interaktivno aplikacijo o vlogah vseh deležnikov pri ustvarjanju VARNOSTNE KULTURE. Ti deležniki so ILO, vlada, delodajalec, delavec, strokovnjak za varnost in zdravje pri delu ter izvajalci socialnih zavarovanj. Pripravljene so tudi podrobnejše informacije o ključnih vidikih in trendih v varnosti in zdravju pri delu, powerpoint prezentacija, plakat in brošura.

Vabljeni k obisku ILO spletne strani 28. aprila 2015, DAN VARNOSTI – [Pridruži se izgrajevanju varnostne kulture na delovnem mestu!](#)

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

9/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Poročilo Inšpektorata RS za delo za leto 2014

Datum: 20.4.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vas opozarjamo na Poročilo Inšpektorata RS za delo (IRSD) za leto 2014, ki med drugim izvaja inšpekcijski nadzor tudi nad varnostjo in zdravjem pri delu.

Povzetek poročila vam je dostopen s klikom [na naslednjo povezavo](#).

Med drugim IRSD poroča:

Na področju nadzora varnosti in zdravja pri delu so inšpektorji enako kot že nekaj zadnjih let najpogosteje ugotavljali kršitve glede ocenjevanja tveganj in izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja, glede usposabljanj delavcev za varno opravljanje dela ter glede zagotavljanje zdravstvenega varstva delavcev. Spremembe v načinu in tempu dela so povzročile **povečane psihosocialne težave na skoraj vseh delovnih mestih**. Časovna obremenitev, nejasno razdeljevanje delovnih nalog in pričakovanja glede delovne uspešnosti so samo nekateri od primerov psihosocialnih tveganj, ki jih ugotavljajo inšpektorji v svojih nadzorih, in imajo posledice tako za delodajalca kot tudi za delavca. Ugotavljamo, da je **večina delodajalcev opredelila ukrepe**, ki jih zagotavljajo za preprečevanje psihosocialnih dejavnikov tveganja, njihovo uresničevanje pa še vedno ni zadovoljivo. Tudi **promocija zdravja na delovnem mestu** predstavlja prizadevanja delodajalcev, delavcev in družbe za izboljšanje zdravja in dobrega počutja na delovnem mestu, ki pa bo uspešna le, če je vključena v vse organizacijske procese kot trajna dodana vrednost.

Inšpektorji so v letu 2014 **raziskali tudi 100 neznod pri delu** – praviloma raziščejo vse neznode, ki so se zgodile pri delu in so se v njih delavci smrtno ali težje poškodovali, pa tudi posamezne lažje poškodbe. Sicer so delodajalci skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu inšpektoratu prijavili **9333 neznod** (8866 lažjih in 429 težjih), od tega **23 smrtnih neznod**, **15 neznod** je bilo **kolektivnih** (poškodovani dva ali več delavcev hkrati). Kot zaskrbljujočo ocenjujemo ugotovitev, da se v zadnjih letih stalno povečuje število umrlih delavcev, predvsem poklicnih šoferjev tovornih vozil, zaradi **prometnih nesreč**. Vzrok za to je nedvomno njihova **prekomerna utrujenost**, kar verjetno sovпада tudi z ugotovitvami s področja nadzora delovnih razmerij, kjer v letu 2014 ugotavljamo bistveno več kršitev kot v letu 2013 (2014: 149 kršitev, 2013: 79 kršitev).

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

8/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Osnutek smernic za promocijo zdravja na delovnem mestu (266. seja ESS - 17. 4. 2015)

Datum: 13.4.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani,

Tokrat vam v vednost pošiljam osnutek smernic za promocijo zdravja na delovnem mestu ([klikni na povezavo](#)), ki jih bo v petek, 17. 4. 2015 Ministrstvo za zdravje predstavilo na 266. seji Ekonomsko-socialnega sveta. V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) bi jih moralo na svoji spletni strani objaviti najkasneje novembra 2011. Očitno so sedaj smernice končno pripravljene, kar bo odpravilo številne dileme v podjetjih in zavodih.

ZVZD-1 določa novo obveznost vsakega delodajalca, da za svoje zaposlene izvaja lastne programe promocije zdravja na delovnem mestu:

3. člen: Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljane aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja delavcev.

6. člen: Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.

32. in 76. člen: Delodajalec mora promocijo zdravja na delovnem mestu načrtovati v svoji listini »izjava o varnosti« ter zanjo zagotoviti potrebna sredstva, pa tudi način spremljanja njenega izvajanja. Če tega ne stori, mu grozi globa od 2000 do 40.000 evrov, njegovi odgovorni osebi pa globa od 500 do 4000 evrov.

32. člen: Minister, pristojen za zdravje, izda smernice za določitev in pripravo promocije zdravja na delovnem mestu najkasneje do novembra 2011. Smernice se po obravnavi na Ekonomsko-socialnem svetu objavijo na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za zdravje, in ministrstva, pristojnega za delo.

Posebej vas obveščam, da bo glasilo ZSSS Delavska enotnost 23. 4. 2015 izdalo tematsko številko o promociji zdravja na delovnem mestu. **Naročite jo!**

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) iz leta 2011 nalaga delodajalcu, da mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu. Ker te aktivnosti zakon definira ohlapno, v praksi ponekod ne potekajo v resničnem duhu varovanja delavčevega zdravja. Kakšna je vloga sindikalistov in delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu pri promociji zdravja, se bomo vprašali v aprilski tematski številki Delavske enotnosti. Poleg opisa zakonskega okvira promocije zdravja bomo zbrali primere dobre prakse iz podjetij in zavodov, vprašali strokovnjake na tem področju ter opozorili na možne ukrepe. Nekaj prostora bomo namenili tudi dejavnikom tveganja za naše zdravje in še posebej opozorili na problem alkoholizma na delovnem mestu.

Naročilnico za tematsko številko Delavske enotnosti o spodbujanju zdravja na delovnem mestu, ki bo izšla 23. aprila, najdete na spletni strani ZSSS v rubriki Delavska enotnost/predstavitev:

http://www.zsss.si/index.php?option=com_content&view=article&id=61&Itemid=62

Lahko jo izpolnite in pošljete po elektronski pošti de@sindikatzsss.si ali po telefaksu 01/232-12-55 do petka, 17. aprila 2015.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

7/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Prvi povzetek evropske ankete ESENER 2 iz oktobra 2014

Datum: 20.3.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da je [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu](#) (EU OSHA) objavila [prve rezultate druge vseevropske ankete ESENER 2](#), ki jo je izvedla oktobra 2014 v 49.320 delovnih organizacijah z več kot 5 zaposlenimi. Anketa je bila izvedena v 28 državah EU in še v 8 dodatnih državah (Albanija, Islandija, Črna gora, Makedonija, Srbija, Turčija, Norveška in Švica). Prvič je anketo ESENER izvedla leta 2009, zato bodo v nadaljevanju mogoče primerjave.

Gre za anketo, v kateri EU OSHA anketira tiste menedžerje v delovni organizaciji, ki so najbolj poučeni o stanju varnosti in zdravja pri delu. Postavili so jim vprašanja o strokovnih službah, ki se ukvarjajo z varnostjo in zdravjem pri delu in kaj te delajo. Tokrat so jih še dodatno spraševali o stresu, nadlegovanju in nasilju na delovnem mestu. **VPRAŠANJA SO SE NANAŠALA TUDI NA VLOGO DELAVSKIH ZAUPNIKOV ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU.**

V naslednjih dveh letih bodo pripravljene poglobljene analize zbranih odgovorov evropskih menedžerjev iz 2014. Februarja 2015 objavljeno prvo poročilo o rezultatih ESENER 2 je zaenkrat le [v angleščini](#). Njegove prevode v vse evropske jezike bodo pripravili čez nekaj tednov. Ko bo objavljen slovenski prevod, vas o tem obvestimo. Za vas pa smo tokrat v slovenščini povzeli glavne poudarke in posebej z rdečo barvo označili podatke za Slovenijo. Presodite sami, ali se je Slovenija odrezala dobro ali slabo:

1. Trg dela v EU se spreminja:

- a. Kar 21 % delovnih organizacij poroča, da ima več kot 55 % delavcev, ki so starejši od 55 let,
- b. Kar 13 % delovnih organizacij zaposluje delavce, ki stalno delajo od doma,
- c. Kar 6 % delovnih organizacij poroča, da zaposluje delavce, ki ne razumejo jezika, ki se na delovišču uporablja,

2. O listini delodajalca »izjava o varnosti z oceno tveganja«:

- a. 76 % anketiranih evropskih delovnih organizacij poroča, da stalno prenavljajo svojo oceno tveganja za zdravje in varnost zaposlenih.
 - i. Kar 94 % anketiranih delovnih organizacij v **SLOVENIJI** in Italiji baje ravna tako – in le 37 % v Luksemburgu!
 1. Od teh jih kar 90 % meni, da je to koristen način za obvladovanje varnosti in zdravja pri delu
 - ii. 90 % ima oceno tveganja v pisni obliki
 - iii. 96 % delodajalcev z več kot 250 zaposlenimi ima oceno tveganja
 - iv. 83 % - Oceno tveganja imajo tisti z najbolj tvegano dejavnostjo predelovalna industrija, kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, gradbeništvo, odvoz odpadkov, vodno in elektro gospodarstvo
- b. Velike so razlike med državami glede tega, ali je oceno tveganja pripravila notranja/lastna delodajalčeva služba:
 - i. 76 % - Danska,
 - ii. 7 % - **SLOVENIJA**
- c. Glavni razlogi, ki so jih navajali tisti, ki ocene tveganja sploh niso pripravili:
 - i. 83 % jih trdi, da ocene tveganja ne potrebujejo, ker že poznajo vsa tveganja,
 - ii. 80 % jih trdi, da nimajo večjih problemov,
 - iii. Le 20 do 35 % je odgovorov, da ocene tveganja ne morejo pripraviti zaradi pomanjkanja znanja ali ker jim je to pretežko

KOMENTAR EU OSHA: Razlog, da nimajo ocene tveganja, torej niso pritožbe, da to preveč stane (administrativno breme), ampak nizka ozaveščenost o tveganjih.

- d. 90 % anketiranih delovnih organizacij trdi, da imajo ta dokument, ker razjasni, kdo je za kaj odgovoren in kakšne postopke je treba upoštevati na področju varnosti in zdravja pri delu.
 - i. **SLOVENIJA** je med tistimi, ki so tako odgovorile najpogosteje – 98 %!!! Črna gora pa npr. zgolj 50 %
- KOMENTAR ZSSS: To je zanimiv podatek, ki kaže, da ocena tveganja ni nepotrebno administrativno breme niti malemu podjetništvu.

3. Varnost in zdravje pri delu redno obravnava vršni menedžment:

- a. Vršni menedžment redno obravnava v povprečju v 61 % delovnih organizacij v EU in drugih v anketo zajetih državah
 - i. 81 % največ v Češki
 - ii. 35 % - najmanj v **SLOVENIJI**
- b. V povprečju 73 % delovnih organizacij poskrbi za usposabljanje vodij skupin in srednjega menedžmenta o varnosti in zdravju pri delu
 - i. **SLOVENIJA** je z 84 % na visokem mestu – v Franciji je takih npr. zgolj 46 % !!!

4. Glavni motivi za vlaganje v varnost in zdravje pri delu:

- a. 41 % delovnih organizacij vsako leto odredi poseben finančni načrt za varnost in zdravje pri delu,
- b. 85 % poroča, da vlaga, če to pomeni uresničitev obvez, zapisanih v predpise,
 - i. Nove članice EU in države kandidatke so najbolj pogosto poročale, da je ugled podjetja najpomembnejši razlog za vlaganje v varnost in zdravje pri delu,
- c. 79 % ALI DRUGI NAJPOMEMBNEJŠI RAZLOG ZA VLAGANJE V VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU SO ZAHTEVE DELAVCEV IN NJIHOVIH IZVOLJENIH PREDSTAVNIKOV,
 - i. Ta podatek je enak za vse delodajalce ne glede na število zaposlenih.

5. Glavne ovire za vlaganje v varnost in zdravje pri delu:

- a. 40 % - zapletenost predpisov,
- b. 29 % - papirologija – pogosteje se na to sklicujejo manjši delodajalci
 - i. **SLOVENIJA** – papirologijo omenja zgolj 14 % anketiranih slovenskih menedžerjev.
- c. **SLOVENIJA** sodi med tiste države, kjer se omenja tudi pomanjkanje denarja kot oviro za vlaganje v varnost in zdravje pri delu. Nordijci pa npr. pogosteje omenjajo pomanjkanje strokovnega kadra.

6. Anketirani menedžerji so poročali o naslednjih strokovnih službah, katerih storitve najemajo:

- a. 68 % ima izvajalca medicine dela,
- b. 63 % ima splošnega strokovnjaka za varnost in zdravje pri delu,
- c. 52 % ima strokovnjaka za preprečevanje nezgod pri delu,
- d. 16 % ima psihologa dela,
 - i. 60 % na Finskem, 23 % v **SLOVENIJI**, 4 % na Cipru).

7. Delavsko soupravljanje:

- a. Vrsta formalno izvoljenih delavskih predstavnikov (podatki se ne seštevajo):
 - i. 58 % delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu
 1. 25 % sveti delavcev
 - ii. 21 % odbori za varnost in zdravje pri delu (mešana sestava predstavnikov delavcev in delodajalca)
- b. Organizirano posvetovanje delavskih predstavnikov s predstavniki delodajalca
 - i. Pri 56 % delodajalcev redno – odstotek raste s številom zaposlenih pri delodajalcu
 - ii. Pri 41 % delodajalcev le občasno, kadar se zgodi kaj posebnega
 - iii. Do sporov na teh posvetovanjih prihaja v vseh sektorjih:
 1. 56 % - zaradi predlaganih preventivnih ukrepov
 2. 45 % - zaradi načrtovanih investicij v opremo
- c. 81 % delovnih organizacij je k načrtovanju preventivnih ukrepov po ocenjevanju tveganja pritegnila delavske predstavnike – zanimivo, da ta odstotek pada s številom zaposlenih pri delodajalcu

8. Obvladovanje psihosocialnih obremenitev:

- a. 30 % delovnih organizacij omenja kot prepreko za obvladovanje psihosocialnih obremenitev nepripravljenost/omahovanje, da se spregovori o njih. Ta odpor narašča s številom zaposlenih pri delodajalcu.
- b. 53 % anketiranih menedžerjev trdi, da ima dovolj informacij o tem, kako vključiti psihosocialne obremenitve v ocenjevanje tveganja.
 - i. Odstotek je najvišji pri **SLOVENIJI** (75 %) in najnižji pri Slovaški (40 %).
 - ii. **SLOVENIJA**: slovenski menedžerji so poročali, da imajo ukrepe na delovnem mestu:
 1. 67 % proti nasilju,
 2. 65 % proti trpinčenju/mobingu,
 3. 31 % proti stresu,
- c. Pri 63 % tistih, ki imajo določene preventivne ukrepe, so te ukrepe oblikovali s sodelovanjem zaposlenih!

9. Obremenitve na delovnem mestu, ki so jih menedžerji najpogosteje omenjali:

- a. 58 % - odnosi z težavnimi strankami, pacienti, učenci ipd.
 - i. 75 % - v šolstvu, zdravstvu in socialnem varstvu,
 - ii. 62 % v trgovini, prevozu, gostinstvu in rekreacijski dejavnosti
- b. 56 % - utrujajoče in boleče drže pri delu,
 - i. 76 % - javna administracija
 - ii. 64 % - IT, finance, nepremičnine, tehnične znanstvene in osebne storitve
- c. 52 % - ponavljajoči gibi dlani in roke
- d. Nezgode pri delu so najpogosteje omenjali:
 - i. 82 % - v gradbeništvu, komunalnem odvozu odpadkov, vodnem in elektro gospodarstvu,
 - ii. 78 % - kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu,
 - iii. 77 % - predelovalni industriji.

- e. 2 % - najmanj pogosto omenjan problem so pritožbe zaradi diskriminacije na delovnem mestu.

10. Pet najpogosteje omenjenih faktorjev tveganja:

- a. v kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu:
 - i. 65 % - vročina, mraz preprih,
 - ii. 63 % - kemične in biološke substance,
 - iii. 63 % - ponavljajoči se gibi dlani in rok,
 - iv. 35 % - dolg in nereden delovni čas,
 - v. 73 % - tveganje za poškodbe z vozili,
- b. V gradbeništvu, komunalnem odvozu odpadkov, vodnem in elektro gospodarstvu:
 - i. 82 % - poškodbe s strojnimi in ročnimi orodji,
 - ii. 71 % - ročno premeščanje težkih bremen,
 - iii. 63 % - poškodbe zaradi zdrsov, spotikanja, padcev,
 - iv. 61 % - močan hrup.

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

6/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Praktični e-vodnik o obvladovanju psihosocialnih tveganj

Datum: 16.3.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vas opozarjamo na »[Praktični e-vodnik o obvladovanju psihosocialnih tveganj](#)«, ki ga je v slovenščini na svoji spletni strani objavila [Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu](#). E-vodnik je nastal v okviru evropske kampanje 2014-2015 z naslovom »[Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta](#)«, katere namen je ozaveščati o stresu in psihosocialnih tveganjih na delovnih mestih ter spodbuditi delodajalce, vodstvo, delavce in delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu, da sodelujejo pri obvladovanju teh tveganj.

Vodnik po kampanji pojasnjuje ozadje problematike in razloge, zakaj se je pomembno spopadati z njo. Opisuje opozorilne znake in načine za preprečevanje in obvladovanje psihosocialnih tveganj, tako da zagotavlja informacije o virih in podpori. Ker je vključevanje ključnega pomena za uspeh kampanje, vsebuje tudi veliko navdihov in idej za vključevanje. E-vodnik nas s kliki na priložni meni vodi od dejstev o stresu, do njegovih vzrokov in učinkov na zdravje zaposlenih in poslovni rezultat delodajalca, do nasvetov, kaj storiti itd.

S klikom na to [povezavo](#) se torej lahko takoj povežete na ta e-vodnik in osvežite svoje znanje o tej za delavce tako pomembni in aktualni problematiki! Na posvetovanjih z delodajalcem ga nanj opozorite, saj mu Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) nalaga naslednje obveznosti:

ZAKON

O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU (ZVZD-1)

Uradni list DZ RS, št. 43/2011 z dne 3. 6. 2011

24. člen

(nasilje, trpinčenje, nadlegovanje, psihosocialno tveganje)

Delodajalec mora sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.

76. člen

(prekrški delodajalca)

(1) Z globo od 2.000 do 40.000 evrov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki:

...

16. ne sprejme ukrepov za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev (24. člen);

...

(2) Z globo od 500 do 4.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

5/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Tožba proti Evropski komisiji, ker ni določila kriterijev za endokrine motilce

Datum: 2.3.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Za vas smo prevedli v slovenščino zanimivo novico, ki prihaja iz Evropskega sindikalnega inštituta in ki je pomembna za varnost in zdravje pri delu tudi slovenskih delavcev. Glej spodaj!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

ZNAK DELAVSKEGA ZAUPNIKA ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

VPRAŠAJTE, KAR VAS ZANIMA IN POISKALI BOMO ODGOVOR!

=====

26. februar 2015

Endokrini motilci: [Svet Evropske unije](#) podpira tožbo Švedske proti [Evropski komisiji](#)

Evropski svet je 29. 1. 2015 sklenil podpreti Švedsko pri njeni tožbi proti Evropski komisiji na Evropskem sodišču. Hkrati je 11 poslancev Evropskega parlamenta, močno zainteresiranih za vprašanja okolja in zdravja, poslalo ostro pismo komisarju za zdravje Vytenis Andriukaitisu s pozivom, da naj sprejme znanstveno podprte kriterije za reguliranje endokrinih motilcev.

Govornik Sveta EU je poročal, da je šlo za odločitev, sprejeto z večino glasov, proti kateri ni glasovala nobena država, bilo pa je nekaj vzdržanih glasov.

Gre za spor o kemikalijah, znanih pod imenom endokrini motilci, ki učinkujejo na nastajanje hormonov, in so povezani z vrsto bolezni pri izpostavljenih delavcih in splošni javnosti. Mednje sodi alarmantna pogostnost raka na dojkah in pri moških raka na prostati. Endokrini motilci imajo tudi večgeneracijske učinke – otroci izpostavljenih mater ali očetov lahko trpijo zaradi genetskih okvar, motenj rasti, slabega razvoja, otroškega raka ipd.

Švedska je maja 2014 prva sklenila tožiti Evropsko komisijo, ker ni sprejela kriterijev za definiranje endokrinih motilcev, zaradi česar ni možno izvajati dveh evropskih uredb o biocidih in produktih za zdravo rast rastlin. Evropska komisija bi morala te kriterije sprejeti skupaj s celovito strategijo o endokrinih motilcih najkasneje do konca leta 2013. Tega ni storila tudi zaradi aktivnega lobiranja različnih interesov kemične industrije – zlasti izdelovalcev pesticidov in plastike. Študija, ki jo je objavil Nordijski svet (povezuje Islandijo, Norveško, Švedsko, Finsko in Dansko), je novembra 2014 poudarila velikanske

stroške zaradi neukrepanja proti endokrinim motilcem in ocenil, da je večji del stroškov zdravljenja moških reproduktivnih obolenj povezan s temi kemikalijami.

Odločitev Sveta ministrov ima visok simbolični pomen. Kaže, da se glede kemičnih tveganj lahko oblikujejo zaveznitva proti politiki Evropske komisije, ki se uklanja pritiskom industrije na račun javnega zdravja, varnosti in zdravja pri delu in varovanja življenjskega okolja. »Upajmo, da bo Svet Evrope pokazal enako odločnost, ko bo odločal o reviziji direktive o karcinogenih,« je dejal raziskovalec [Evropskega sindikalnega inštituta ETUI](#) Laurent Vogel.

Več o tem v angleščini na:

[Endocrine disrupters: EU Council backs legal action against Commission](#)

[Our hormonal system under chemical attack, HesaMag 08, 2012 \(pdf - 236.29 Kb\)](#)

[The Cost of Inaction. A socioeconomic analysis of costs linked to effects of endocrine disrupting substances on male reproductive health, 2014 \(pdf - 3.98 Mb\)](#)

=====

4/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Napoved Simpozija za zdrav življenjski slog napovednik, 9. in 10. 4. 2015

Datum: 2.3.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V vednost vam spodaj pošiljam napoved dvodnevnega mednarodnega simpozija, ki bo namenjen skrbi za zdravje zaposlenih v delovnih organizacijah: »Sledenje življenjskemu slogu za zdravje, moč in dolgo življenje – aktivno za delovni uspeh in preprečevanje zbolevanja«, Domus Medica (Dom zdravnikov), Dunajska cesta 162, Ljubljana, 9. in 10. 4. 2015. Kotizacije ni. Omejitev na 260 udeležencev, potrebna je prijava na povezavi spodaj.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

3/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Predlog Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015 – 2015

Datum: 20.2.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vam posredujemo novico s področja promocije zdravja na delovnem mestu. V javni razpravi je namreč do 25. 2. 2015 predlog [Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za](#)

[zdravje 2015 - 2015](#). Slovenska vlada namerava z njo ljudi spodbuditi, naj živijo bolj zdravo in se bolje prehranjujejo. (Navodilo: Povezava na resolucijo je mogoča s klikom na podčrtano besedilo!)

»Z resolucijo želimo izboljšati prehranske navade (povečati uživanje sadja in zelenjave, rib, polnozrnatih žit in žitnih izdelkov in zmanjšati vnos trans maščob, nasičenih maščob, sladkorja, in soli) in gibalne navade prebivalcev od najzgodnejšega obdobja življenja do pozne starosti. S tem želimo zaustaviti in obrniti trend naraščanja telesne mase prebivalcev Slovenije in vplivati na manjšo pojavnost kroničnih nenalezljivih bolezni, ter posledično na vzdržnost zdravstvenega sistema. S predvidenimi ukrepi želimo vplivati tudi na zmanjšanje razlik v zdravju prebivalcev, ki nastajajo zaradi nepravilnega prehranjevanja in pomanjkanja telesne dejavnosti med socialno in ekonomsko ogroženimi skupinami prebivalstva. Za koordinacijo načrtovanja, izvajanja in spremljanje programa bo vzpostavljena medresorska delovna skupina, ki jo bo koordiniralo ministrstvo za zdravje v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi,« odločitev za pripravo resolucije utemeljuje ministrstvo za zdravje, ki je njen predlagatelj. [Navodila za posredovanje pripomb na predlog resolucije](#)

Resolucija je zanimiva za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) namreč določa glede promocije zdravja na delovnem mestu:

3. člen: Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitve telesnega in duševnega zdravja delavcev.

6. člen: Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.

32. člen: Delodajalec mora promocijo zdravja na delovnem mestu načrtovati ter zanjo zagotoviti potrebna sredstva, pa tudi način spremljanja njenega izvajanja.

76. člen: Z globo od 2.000 do 40.000 evrov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki v izjavi o varnosti z oceno tveganja ne načrtuje in ne določi promocije zdravja na delovnem mestu, zanjo ne zagotovi potrebnih sredstev, pa tudi načina spremljanja njenega izvajanja.

Ministrica za zdravje na spletni strani svojega ministrstva sicer res še ni objavila smernic za določitev in pripravo promocije zdravja na delovnem mestu. Dobra praksa pa določa, da delodajalec svoj program promocije zdravja na delovnem mestu pripravi v sodelovanju med drugimi tudi s svetom delavcev oziroma z delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu. Gre za izvajanje aktivnosti, ki naj ozaveščajo zaposlene o zdravem življenjskem slogu, da bi ostali zdravi. Med drugim gre za ozaveščanje o zdravi prehrani, o alkoholizmu, o debelosti, o pomanjkanju gibanja, o kajenju ipd.

Resolucija bo torej lahko vir dobrih idej za program promocije zdravja pri vašem delodajalcu. Opozorite ga nanjo!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

2/2015 E-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Sodišče po 6 letih odločilo o odgovornosti za smrtno nezgodo pri delu

Datum: 5.2.2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vam **brez komentarja** v vednost pošiljamo novico o odločitvi sodišča glede odgovornosti za kolektivno nezgodo pri delu s smrtnim izidom, ki se je zgodila ponoči 9. 9. 2008 pri izkopu vertikalnega tlačnega jaška za ČHE Avče. Zaradi strojeloma v reduktorju žerjava je košara z delavci zgrmela 180 metrov v globino. Življenje sta izgubila 37-letni hrvaški državljan ter 49-letni državljan Bosne in Hercegovine. Tretji delavec družbe Primorje Geotehnika, ki se je skupaj z njima v jašek spuščal s spornim žerjavom, se je pri tem huje poškodoval in je odtlej invalidsko upokojen. Četrtemu delavcu pa je v jašku uspelo pravočasno odskočiti in se umakniti padcu košare z delavci.

Kdo je bil kdo:

1. Roman Sladič: direktor, nadomeščal je takrat odsotnega tehničnega vodjo Aleša Hauptmana
2. Aleš Hauptman: tehnični vodja, ki je med sodnim postopkom umrl
3. Andrej Košir: odgovorni vodja geotehničnih del
4. Ismet Turanović: strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu

Tričlanski senat novogoriškega okrožnega tožilstva je izrekel oprostilno sodbo Romanu Sladiču in Andreju Koširju. Ismeta Turanovića pa je spoznalo za krivega povzročitelja kaznivega dejanja ogrožanja varnosti pri delu. **Prisodilo mu je pogojno kazen dveh let zapore s štiriletno preizkusno dobo.**

Pritožbo zoper sodbo sta že napovedala tako obsojeni kot tožilstvo.

Celotno novico z obrazložitvijo sodbe preberite na: <http://www.primorske.si/Novice/Kronika/Krivdo-za-tragicno-nesreco-je-senat-pripisal-le-en>

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

=====

1/2015 e-novica ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu: Smernice Evropske komisije za varno delo z nanomateriali

Datum: 17.1.2015

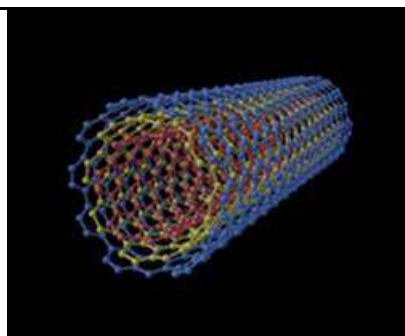
Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščamo vas, da je Evropska komisija 18. decembra 2014 objavila dvoje smernic za delodajalce in delavce za varno rabo nanomaterialov na delovnem mestu.

Smernice so zaenkrat samo v angleščini. Najdete jih lahko s klikom na to [povezavo](#).

Smernice ponujajo pregled vseh tem varne rabe nanomaterialov na delovnem mestu, prinašajo okvir za preventivne ukrepe ter praktično orodje za upoštevanje vidikov varnosti delavcev, kakršni so ocenjevanje tveganja in upravljanje s tveganji. Lahko so zlasti pomembne za tiste, ki nimajo poglobljenega znanja za razumevanje vseh tveganj. So lahko v pomoč pri upoštevanju predpisov varnosti in zdravja pri delu pri uporabi nanomaterialov.

Nanometer je milijardinka metra, to je 10^{-9} m. Nanomaterial pa ima vsaj eno komponento manjšo od sto nanometrov (nm). Primer: en človeški las je debel 100.000 nanometrov. Nanomateriale najdemo v naravi, lahko pa jih izdelata človek. Izdelki, obdelani z nanomateriali, imajo izjemne lastnosti, ki na tržišču najdejo številne kupce. Ali so škodljivi za zdravje ljudi, pa se še ne ve. Velja načelo previdnosti! Azbest je npr. nanodelcec, ki je smrtonosen zato, ker v telesu ni topen. Nekateri nanodelci, ki jih npr. najdemo v naravi, pa so seveda topni.

Iz žepnega priročnika za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu, založba ZSSS, 2014: Nanotehnologija napreduje izjemno hitro. Področja uporabe nanodelcev in nanotehnologije so praktično neskončna. Potencialni učinki izpostavljenosti takim delcem na zdravje človeka so neznani, čeprav se utemeljeno sumi, da imajo lahko stranski biološki učinek na zdravje človeka. Previdnost zaradi izpostavljenosti nanodelcem izhaja iz njihove majhnosti. Ta omogoča gladko prehajanje nanodelca čez pore v celični membrani. Snovi v nanoobliki spremenijo svoje značilnosti. Pri iskanju strupenih učinkov nanodelcev na zdravje človeka je posebna pozornost posvečena dihalnemu in srčnožilnemu sistemu.

Poglavja iz smernic za delavce »Varno delo z proizvedenimi nanomateriali (Working Safely with Manufactured Nanomaterials)«:

1. Kaj so nanomateriali in izdelki, s posebnimi lastnostmi, ker so obdelani z nanomateriali?
2. Kateri so razlogi za trenutno zaskrbljenost zaradi proizvedenih nanomaterialov?
3. Ali moram biti previden pri vseh proizvedenih nanomaterialih?

4. Kako vem, ali uporabljam nanomateriale oziroma izdelke, obdelane z nanomateriali, ter kako sem jim lahko izpostavljen?
5. Kaj je treba storiti za varno delo s proizvedenimi nanomateriali in izdelki, obdelanimi z nanomateriali?
6. Dodatni viri informacij o nanomaterialih v Avstriji, Danski, Franciji, Nemčiji, Italiji, Nizozemski, Švedski, Švici in Združenem kraljestvu
POZOR: Za Slovenijo ni naveden naslov, kjer bi slovenski delavec dobil dodatne informacije o varnem delu z nanomateriali. Slovenija torej še nima lastnih smernic za varno delo z nanomateriali, zato so evropske toliko bolj dobrodošle!

Poleg smernic za delavce je Evropska komisija pripravila tudi smernice za delodajalce in njihove strokovne delavce za varnost pri delu (varnostne inženirje).

Prizadevali si bomo za prevod smernic v slovenščino! Ko bo prevod pripravljen, vas bomo o tem obvestili.

NASVET: Znano je, da tudi v Sloveniji v številnih podjetjih uporabljajo nanomateriale. Opozorite svojega delodajalca na evropske smernice za ukrepe za varno delo delavcev z nanomateriali! Dajte pobudo delodajalcu, da se ocena tveganja vseh delovnih mest, na katerih delavci pridejo v stik z nanomateriali, dopolni z varnostnimi ukrepi iz smernic Evropske komisije!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS)

Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA

GSM: 051 306 202

E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

W: www.zsss.si

ZNAK DELAVSKEGA ZAUPNIKA ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

VPRAŠAJTE, KAR VAS ZANIMA IN POISKALI BOMO ODGOVOR!

obvladajmo

za zdrava
delovna mesta!

stres

Evropska agencija
za varnost in zdravje
pri delu

Zdravo delovno okolje